

DZIŚ W NUMERZE:

Powroty weteranów **str. 3**

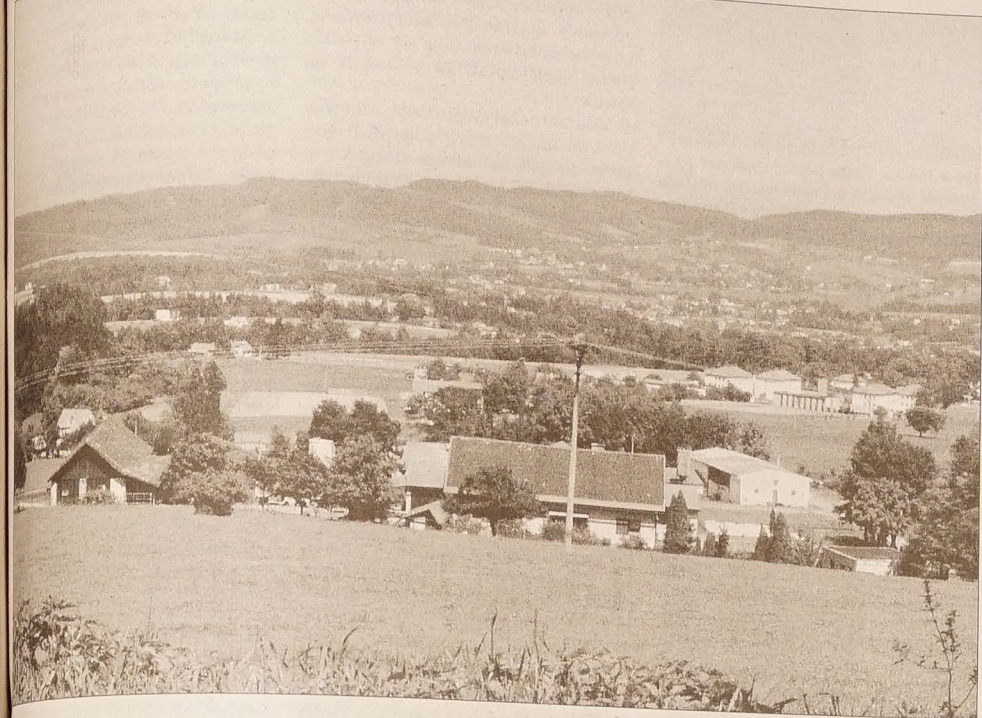
GŁOSIK – Jak było na Gorolu **str. 4**

Nie choruj na urlopie **str. 5**

Ateny witają sportowców **str. 8**

CZWARTEK
12 SIERPNIA 2004
NR 93
ROCZNIK LIX
CENA 6 Kč

tel.: 558 731 766
faks: 558 740 044
info@glosludu.cz

TENDENCJI SEPARATYSTYCZNYCH NIE BYŁO, ALE...

Wędrując po Karpętnej

Karpętna to już piąta wiejska dzielnica Trzynieca, którą ostatnio zwiedziliśmy. Zamieszkuje ją około 700 mieszkańców. Ich domostwa rozsiane są wśród łąk i lasów. Malowniczy charakter wioski podkreśla bliskość gór, w tym Karpętnej z Trzyniecem.

Pierwsza pisemna wzmianka o wsi Karpętnej pochodzi z 1619 r. Trzytęto się więc, że liczy niecałe czterysta lat.

Napotkani przez nas ludzie chętnie podejmowali rozmowę, lecz jednocześnie uparcie strzegli swej prywatności, nie chcąc w większości wypadków zdradzić swej tożsamości.

Na Karpętnej żyje mi się dobrze, ponieważ mam samochód i z autobusu, które podobno kursują tu dosyć często, na razie nie muszę korzystać z pomocy jednego z młodszych mężczyzn. Motyw go jednak fakt, że zimną drogą

nie zawsze są w porę odśnieżane.

Natomiast pewna pani bardzo sobie chwaliła połączenie autobusowe Karpętnej z Trzyniecem.

Inny anonimowy nasz rozmówca, który niebawem skończy sześćdziesiątkę, docenia decyzję władz Trzynieca o sfinansowaniu nowej asfaltowej drogi na Karpętnej. Za poważny mankament uważa jednak brak gazu. – Mój syn mieszka w Milikowie, w osadzie domków letniskowych, a mimo to ma gaz. Mają go również mieszkańcy sąsiednich Oldrzychowic, a także Wędryni Zaolzia. Sądzę, że gdybyśmy się uniezależnili od Trzynieca, Karpętna już mogłaby być zgazyfikowana – uważa, dodając, że tendencji separatystycznych wśród autochtonicznej ludności raczej jednak nie było.

Ciąg dalszy na str. 2

Jak wykorzystać wodór?

CIESZYN (kor) – Wykorzystanie alternatywnych źródeł energii, w tym wodoru, było głównym tematem spotkania roboczego, które zorganizowały wczoraj w sali sesyjnej cieszyńskiego ratusza Polskie Stowarzyszenie Wodoru i Ogniw Paliwowych oraz czeskie Stowarzyszenie „ekoHeco”.

Organizatorzy zaprosili przedstawicieli władz komunalnych z obu stron Olzy, uczelni wyższych, instytucji naukowych RP i RC, przedsiębiorców z naszego regionu. Gościem specjalnym zostały programy realizacji współpracy polsko-czeskiej w ramach projektu „Hycum” i „Hypogen 6” ramowego Programu Unii Europejskiej, był prof. Tomasz S. Wiltowski z

USA, z Southern Illinois University Carbondale.

– Chodzi o zastąpienie wodorem tradycyjnych paliw, jak benzyna i olej napędowy w silnikach samochodowych, a także zastosowanie go w ogniwach paliwowych, produkujących prąd elektryczny – powiedział „GL” prezes „ekoHeco”, Antoni Sochor. – Zależy nam też na tym, by takie centrum gospodarki wodorowej dla całej Europy Środkowej powstało właśnie nad Olzą, w obu Cieszynach.

Zwolennicy turystyki mogą wykorzystać fakt, iż z Karpętnej – miejscowości otoczonej lasami – blisko w góry. Można stąd na przykład udać się na Koziniec, który od górnego krańca gminy oddalony jest o dwa kilometry. Natomiast przez Koziniec prowadzi dłuższa trasa na Ostry. Z pierwszego odcinka szlaku przed turystą rozciąga się piękna panorama podgórskiej wioski.

Fot. CZESŁAW GAMROT

NA JEDNO MIEJSCE PRZYPADA 80 CHĘTNYCH

Kolejka po robotę

REGION (wak) – Po czterech miesiącach stabilizacji, spowodowanej przede wszystkim wynajmowaniem się przez bezrobotnych do prac sezonowych, w lipcu liczba osób bez pracy w województwie morawsko-śląskim wzrosła o kolejnych 1900 osób. W dniu 31 lipca w rejestrach urzędów pracy znajdowały się 105 034 osoby (16,8 proc.).

Największe bezrobocie panuje na terenie byłego powiatu karwińskiego, gdzie jego stopa przekroczyła 21,3 proc. (28 056 osób). W powiecie frydecko-misteckim bezrobotnych jest 16 736 (15,2 proc.).

Na jedną ofertę pracy w Karwińskim przypada 80 osób. Jeżeli odliczymy oferty, które proponują kopalnie, liczba ta wzrośnie do 136 – mówi Svatava Badurowa, rzeczniczka ostrawskiego UP. – We wszystkich powiatach – oprócz karwińskiego – pracę mogli znaleźć ślusarze, tokarze fachowcy od obróbki metali oraz monterzy. Urzędy pracy w Karwinie i Ostrawie proponowały zatrudnienie, głównie jednak na sezon letni, budowlancom. Pracę mogli też znaleźć szwaczki, krawcowe oraz pracownicy administracyjne. Tradycyjnie – górnicy.

Wśród zarejestrowanych w urzędach pracy województwa morawsko-śląskiego najliczniejszą grupę stanowią osoby z wykształceniem zawodowym bez matury. Niewiele mniej jest ludzi z średnim wykształceniem zawodowym. Ponad jedna czwarta wszystkich bezrobotnych ukończyła jedynie szkołę pod-

stawową. Wśród osób bez pracy dominują absolwenci szkół, którzy nie potrafili znaleźć pierwszej posady. Wydłuża się też okres pozostawania bez zatrudnienia. Blisko jedna czwarta osób szuka etatu już powyżej dwóch lat. Liczba ta nie zmienia się od ponad roku.

Próby w świetlicy

LOMNA DOLNA (man) – Miejskowy Dom PZKO przekształcił się w tych dniach w salę teatralną. Próby odbywają tutaj zespół teatralny „Gapa 2” oraz Niezależna Grupa Teatralna „Bez znieczulenia”.

Sześcioro dzieci pod kierownictwem kończącej studia na kierunku reżyserskim Haliny Sikory przygotowuje spektakl „Kopciuszek”. Premiera będzie miała miejsce na początku października, kiedy przypada jubileusz 10-lecia założenia „Gapy”. W ramach dwudniowych warsztatów młodzi aktorzy uczą się również np. zonglowania.

W dolnośląskiej świetlicy odbywają próby również grupa teatralna „Bez znieczulenia”.

Ciąg dalszy na str. 2

bilety-predprodej: klubkultury@klubkultury.cz
tel. 558 330 105
fax 558 326 105
kongres@polonica.cz
tel/fax 558 711 453

złot 2004

Maryla Rodowicz

TiDiTaDe
Renata Worek-Drössler
Krystyna Kubisz-Skalická
Beata Bocek
Johan Szymik
Ewa Farna
Monika Juchna
Barbara Lakota
Sylvia Siedlaczek
Daniel Mlynec
Michał Rzeszut

15.08.2004 15:30
STADION TJ VENDRYNĚ

Macierz Szkolna, Obec Vendryně,
Kongres Polaków w RC, Ministerstwo kultury ČR

W niedzielę Złot 2004

TRZYNIEC (kor) – Gwiazdą jednego z największych zaolziańskich wydarzeń muzyczno-towarzyskich tego-rocznych wakacji, organizowanego przez trzyniecki Klub Kultury „Złotu 2004” (stadion w Wędryni, niedziela 15 sierpnia, godz. 15.30), będzie Maryla Rodowicz. Na pewno jednak chętnie wysłuchamy też innych wykonawców – mieszkających na Zaolziu lub pochodzących z naszego regionu.

Na Złocie zaśpiewa Beata Bocek z Żukowa Dolnego, która ostatnio odnosi sukcesy na festiwalach folkowych w RC. Będzie konkurs młodych wokalistów śpiewających przeboje Maryli Rodowicz. Siły zmierzą: Ewa Farna, Basia Lakota, Sylwia Siedlaczek, Monika Juchna, Daniel Mlynec i Michał Rzeszut. Oprócz nich wystąpią Zaolziacy mieszkający obecnie w Pradze.

Koncert szansonów da Renata Worek-Drössler, w swoim czasie aktorka Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego, obecnie praskiego teatru „Pod Palmovkou”. Jan „Johan” Szymik, dawniej aktor m.in. Teatru Lalek „Bajka”, a dziś praskiego ABC, zaśpiewa wspólnie z kolegą z teatru, Hardym Marzukim. – Hardy jest u nas technikem. Przedstawimy półgodzinny program złożony z utworów „Beatlesów”. Może będzie też niespodzianka – powiedział Szymik naszej redakcji. Przyjedzie też Krystyna Kubisz-Skalická, kiedyś aktorka zespołów teatralnych „Ikra” czy Teatr im. mjr. Szmawca, która akompaniując sobie na akordeonie zaśpiewała m.in. kilka piosenek na jednym z ubiegłorocznych spotkań w „Kawiarni AVION...”.
Ciąg dalszy na str. 7

W MIESIĄCACH LETNICH WZRASTA LICZBA WYPADKÓW

REGION (wak) – W sezonie letnim w wielu szpitalach brakuje krwi. Powodem takich działań jest fakt, że w lipcu i sierpniu zdarza się więcej niż zwykle wypadków drogowych, a jednocześnie dawcy krwi, którzy regularnie ją oddają, wyjeżdżają na urlop.

W czasie tegorocznych wakacji trudno również o krwiodawców w Zakładzie Transfuzjologii Szpitala Trzyniec. – Nie musieliśmy wprawdzie odkładać z tego powodu operacji, ale apelujemy do mieszkańców o zgłaszanie się do oddawania krwi. Brakuje nam wszystkich grup krwi Rh minus oraz grupa A Rh plus – powiedziała nam ordynator Věra Farbiakowa. W tej placówce krew można oddać we wtorki i piątki, najlepiej po uprzednim – osobistym lub telefonicznym – kontakcie (nr tel. 558 325 175).

Powiatowa Stacja Krwiodawstwa w Karwinie, która opiera się wyłącznie na honorowych dawcach tego życiodajnego płynu, nie narzeka na brak krwi. W razie potrzeby jest w stanie pożyczyc ją także innym powiatom; tak było

Krwi nigdy za wiele

przed tygodniem, kiedy o krew grupy A Rh plus poprosił trzyniecki szpital. – Nie znaczy to jednak, że nie przyjmujemy nowych dawców, zwłaszcza podczas wakacji – mówi ordynator Zenon Lasota.

Nowi dawcy mogą się zgłaszać w karwińskiej Stacji od poniedziałku do piątku w godz. od 7 do 14. Pobieranie krwi odbywa się w środy, czwartki i piątki od godz. 6 do 9.

W ostrawskim banku krwi na razie krwi jest pod dostatkiem.

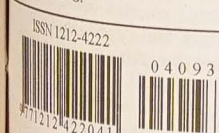
– Nigdy jednak nie wiadomo, co może się zdarzyć. Gdyby wydarzyła się jakaś wielka, masowa tragedia, co jest całkiem prawdopodobne podczas letnich miesięcy, mogłoby krwi zabraknąć – mówi rzeczniczka kliniki uniwersyteckiej w Ostrawie Porubie, Štefan Neuwirth. Dodał, iż w szpitalu tym, w lipcu i sierpniu, liczba osób potrzebujących tego najcenniejszego leku wzrasta, w porównaniu z innymi miesiącami, o 20 proc.

Krew może oddać każdy zdrowy człowiek w wieku 18-65 lat, który nie chorował na choroby zakaźne, nie przebywał ostatnio w szpitalu – przypominają lekarze. Z każdym dawcą przed pobraniem krwi rozmawiają indywidualnie.

Ciąg dalszy na str. 2

Pogoda

CZWARTEK – Zachmurzenie zmienne, wiatr słaby i umiarkowany. Temp. w dzień do 28 st., nocą ok. 12 st. C. PIĄTEK – Wzrost zachmurzenia, lokalne opady, możliwe burze z porywistym wiatrem. Temp. w dzień 22 st., nocą 10 st. C.

Znad Wisły

■ Przed Sądem Rejonowym w Warszawie rozpoczął się proces o zniesławienie, który b. prezydent Lech Wałęsa i jego minister Mieczysław Wachowski wytoczyli Lechowi Kaczyńskiemu. Grozi mu za to do 2 lat więzienia. Gdyby Kaczyński został prawomocnie skazany, utraciłby także stanowisko prezydenta Warszawy. Wałęsa i Wachowski poculi się dotknięci wypowiedziami Kaczyńskiego, który w 2001 r. w rozmowie na antenie Radia Zet nazwał Wachowskiego „wielokrotnym przestępcą”, a o Wałęsie powiedział, że „dopuszczał się przestępstw”. Kaczyński skorzystał z prawa odmowy wyjaśnień dotyczących wypowiedzi o b. prezydencie ze względu – jak mówił – na działalność Wałęsy w antykomunistycznej opozycji w latach 70. i 80. oraz jego zasługi dla odzyskania niepodległości przez Polskę. Zaznaczył, że czym innym jest działalność Wałęsy jako prezydenta, gdy odpowiadał także za to, co robił Wachowski jako jego podwładny. Kaczyński nie odmówił za to wyjaśnień na temat Wachowskiego. – „To, co stwierdziłem, że Wachowski jest wielokrotnym przestępcą, odpowiada rzeczywistości” – powiedział.

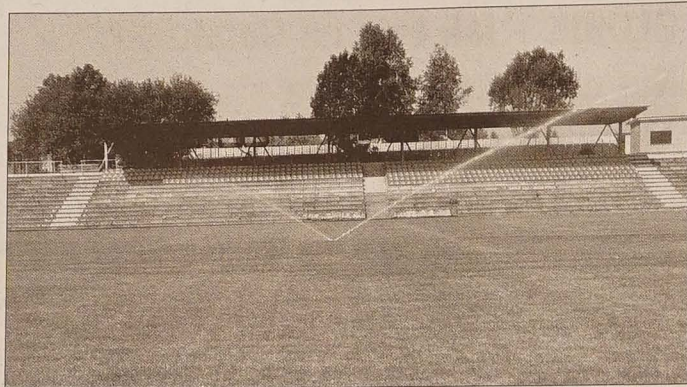
■ Minister zdrowia Marek Balicki uważa, że cztery osoby w kraju – prezydent, premier, marszałek Sejmu i Senatu – powinny mieć przywileje w opiece zdrowotnej. Nie widzi jednak żadnych przesłanek medycznych, by aż prawie 4 tys. VIP-ów miało wyższy komfort leczenia. Balicki przypomniał także, że rząd załatwił negatywne stanowisko w sprawie poprawki dotyczącej opłacania przez duchownych składki z ich kieszeni. Obecnie składka ta pochodzi z Funduszu Kościelnego, który jest dotowany z budżetu państwa.

■ Zaledwie w 100 dni od przystąpienia do UE Polska stała się czwartym największym beneficjentem netto budżetu Brukseli. Za każde euro przekazane po 1 maja Wspólnocie otrzymywała 2,5 euro pomocy. Tylko Hiszpania, Grecja i Portugalia korzystają z jeszcze większego wsparcia. Od 1 maja Bruksela przełała na konta NBP 1238 mln euro. W tym czasie Polska przekazała 481 mln euro składek. „Na czysto” pozostało zatem 757 mln euro. Polska ma w ciągu 8 pierwszych miesięcy członkostwa otrzymać 1,8 mld euro więcej z Brukseli, niż jej przekaże. W przyszłym roku saldo netto urosnie przynajmniej do 2,9 mld euro. Wówczas tylko Hiszpania i Grecja będą otrzymywały więcej od Unii.

■ Od nowego roku akademickiego wszyscy absolwenci szkół wyższych będą otrzymywać po ukończeniu studiów dyplom wraz z suplementem, który będzie zawierał informacje o osiągnięciach studenta i jego kwalifikacjach zawodowych. Suplement ma zastąpić wydawane przez uczelnie wypisy z indeksu. Dokument będzie zawierał informacje o ukończonym kierunku studiów i specjalizacji, osiągnięciach, odbytych kursach i kwalifikacjach zawodowych absolwenta. Dokument wydawany będzie każdemu studentowi wraz z dyplomem ukończenia studiów. Na wniosek absolwenta suplement może zostać przetłumaczony na język angielski, niemiecki, francuski, hiszpański lub rosyjski. Suplement ma ułatwić absolwentowi szukanie pracy. Wydawanie suplementu ma na celu dostosowanie szkolnictwa polskiego do wymagań tzw. procesu bolońskiego, który zmierza do ujednolicenia standardów kształcenia w krajach europejskich (nie tylko tych, które należą do Unii Europejskiej) do 2010 roku.

■ W Dworku Chopina w Dusznikach Zdroju trwa Międzynarodowy Festiwal Chopinowski. Bierze w nim udział wielu wybitnych artystów, którzy zagrają 18 koncertów i recitali fortepianowych. Zakończenie 16 sierpnia. Opr. (wak)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Trwa remont bocznego boiska na Stadionie Miejskim w Trzyczcu. Trzeba jeszcze zbudować ogrodzenie i dokończyć montaż krzesełek na widowni. Podczas upalnych dni nowa murawa zraszana jest za pomocą nowoczesnego systemu nawadniającego. W pierwszej części sezonu piłkarze Trzyczniacy będą więc rozgrywać mecze o punkty na głównej płycie stadionu. Fot. ROMAN BASELIDES

Kraksy z udziałem TIR-ów

CZ. CIESZYN (ga) – Dwa wypadki drogowe z udziałem TIR-ów zdarzyły się we wtorek w Cz. Cieszynie. Pierwszy miał miejsce na ul. Karwińskiej, w pobliżu stacji benzynowej, około godz. 10.40. Kiedy samochód osobowy Škoda Felicia, prowadzony przez 44-lletnią kobietę, przystanął przed przejściem dla pieszych, z tyłu

nań najechał TIR z czeską tablicą rejestracyjną. Kobieta za kierownicą została lekko ranna.

Do drugiego wypadku doszło ok. godz. 19.00 na nowym skrzyżowaniu między ul. Frydecką, a obwodnicą prowadzącą z Kocobędza. Kierowca słowackiego TIR-a nie zapanował nad kierownicą i przewrócił pojazd na lewy bok. Odniośł przy tym lekkie obrażenia. Ładunek koksu, który wysypał się na jezdnię, strażacy przeładowali na przyczepę innego samochodu. Do blokady ruchu kołowego nie doszło.

Próby w świetlicy

Dokończenie ze str. 1

– W przyszłym tygodniu dołączą do nas członkowie grupy rockowej „Apathea”, którzy w trakcie przedstawienia zaprezentują swoje utwory. – mówi H. Sikora. Premiera spektaklu pn. „cie@pieklo.cz” autorstwa i w reżyserii Haliny Sikory odbędzie się w piątek 20 sierpnia o godz. 18.00 w czeskokieszyńskim klubie „Dziupla”. Bilety można nabyć w Biurze ZG PZKO.

Nowy eksponat

ORŁOWA (wak) – Samorząd orłowski przeznaczył 30 tys. koron na produkcję modelu tramwaju, który wzbogaci stałą ekspozycję o komunikacji tramwajowej w Ostrawskim i Karwińskim w Muzeum Technicznym w Pietwałdzie – filii Muzeum Cieszyńskiego. Model wykonany zostanie w podziale 1:10 i kosztować ma 150 tys. koron.

W realizacji projektu, oprócz Orłowej, uczestniczą Ostrawa, Karwina, Pietwałd oraz Muzeum Cieszyńskie.

CIESZYŃSKIE TOWARZYSTWO MUZYCZNE ZAPROSIŁO EWĘ JAŚLAR-WALICKĄ

Koncert w Parku Pokoju

Głównie z myślą o miłośnikach muzyki kameralnej Cieszyńskie Towarzystwo Muzyczne urządza koncert, który odbędzie się w najbliższą niedzielę o godz. 16.00 w Parku Pokoju przy ulicy Regeera w Cieszynie. Wystąpią Dorota Parzyk na flecie i Ewa Jaślar-Walicka na harfie.

Ewa Jaślar-Walicka pochodzi z Bytomia. W wieku sześciu lat podjęła naukę gry na fortepianie. Z czasem jednak zamieniła fortepian na harfę. W 1969 r. wzięła udział w międzynarodowym konkursie harfowym, który

odbył się w amerykańskim mieście Hartford. W USA spędziła ponad dwadzieścia lat. W roku 1970 wspólnie z trzema innymi harfistkami założyła kwartet muzyczny „New York Harp Ensemble”, z którym występowała w ponad czterdziestu krajach świata. Trzykrotnie kwartet wystąpił w Białym Domu, przed amerykańskimi prezydentami J. Carterem, R. Reaganem i G. Bushem sen. Jeden koncert dał w Watykanie dla papieża Jana Pawła II.

Przed trzynastu laty pani Jaślar-Walicka wróciła do Europy. Obecnie mieszka w Czeskim Cieszynie. (ga)

Ciekawostki

Doping w zagrodzie

Jedną z największych imprez rolniczych w Australii została uwikłana w skandal dopingowy.

Dwóch właścicieli krów i dwóch stajennych zostało wykluczonych z wielkiego pokazu rogatych zwierząt za wstrzyknięcie nieznanego substancji do wymion, powiększając ich rozmiary.

Skandal wybuchł w ostatnią niedzielę, kiedy służba porządkowa imprezy zauważyła „podejrzane czynności” dokonywane na wymionach krowy, która miała być prezentowana na następnego dnia.

Po raz pierwszy doszło do wykluczenia jakiegokolwiek uczestnika pokazu, jednak pogłoski o machinacjach przy wymionach krążyły od wielu lat. Niektórzy farmerzy podejrzewają się też o zaklekanie krowich sutek, by zapobiec wyciekaniu mleka. Czterech winowajców wraz z

krowami odesłano w niesławie do domu.

A jednak można

Pewien włoski aptekarz przeplłynął z dawnej więziennej wyspy Alcatraz do San Francisco. Nawet dla wytrawnego pływaka byłby to spory wyczyn, ale Włoch pokonał trzy kilometry na niespokojnym morzu ze związanymi rękami i nogami.

Czuje się doskonale, chociaż trochę zmarzłem – powiedział 43-letni Alberto Cristini po wyjściu z wody. Pokonanie tego dystansu zajęło mu godzinę i 50 minut.

Wyspa Alcatraz nie przypadkiem była więzieniem – prądy morskie są tam tak silne, a woda tak zimna, że ucieczkę uważano za niemożliwą. W ciągu 29-letniej historii więzienia Alcatraz (1934-1963) 36 więźniów podjęło łącznie 14 prób ucieczki (w tym dwaj dwukrotnie). Dwudziestu trzech schwytano, sześciu zastrzeło-

Wędrując po Karpętnej

Dokończenie ze str. 1

Inna ujemna cecha charakterystyczna Karpętnej, to brak sklepów. Jest tylko jeden mały sklepik. Po większe zakupy trzeba więc wybierać się do Trzyczni. – Były sklep spółdzielczy jest zamknięty. Sam na jego budowie pracowałem w czynie społecznym 150 godzin – ciągnie z rozgoryczeniem. Lukę tę rzekomo starają się wypełnić różnej maści sprzedawcy tandetnego towaru.

Zdarzały się również wypadki włamań do miejscowych domów. Pogorszyły się też sąsiedzkie stosunki, w sferach niektórych ludzi zagnieżdżyła się zazdrość.

Prezes liczącego 85 członków MK PZKO, Czesław Heczko, chociaż pochodzi z Karpętnej, mieszka paradoksalnie w sąsiednich Oldrzychowicach. Natomiast sekretarz Koła, Helena Hojdyszowa, przeprowadziła się przed 27 laty na Karpętną z Oldrzychowic. – Osobiście żyje się mi tutaj dobrze. Jest dobre połączenie autobusowe. Martwi mnie tylko, że komuś zależy na tym, aby rozkłady jazdy na przystankach były zniszczone. Nie ma już również żadnych kon-

fliktów na tle narodowościowym, co zdarzały się w przeszłości. Jestem przekonana, że tam, gdzie nie gminy rządzą same, jest lepiej. Trzyczniac się zbytnio o nas nie troszczy. Ponieważ nie ma tutaj polskiej szkoły, nasze dzieci muszą dojeżdżać do szkół aż do trzech gmin. Oldrzychowic, Wędrzyni i Bystrzycy.

Marcela Telecka należy do młodszych mieszkańców Karpętnej. Zdradziła w tej podgórskiej wiosce jest niezadowolona. – Brakuje mi ciepłego gazu, a odsnieżanie dróg w zimie mogłoby być lepsze. Do wszystkich mieszkańców na się jednak przyczynić – powiedział nam pani Telecka.

Zastępca burmistrza Trzyczni, Palkowska, uważa, iż problem Karpętnej nie różni się zasadniczo od tych, które ciążyą na mieszkańcach innych wiejskich dzielnic Trzyczni, w tym wypadku zarówno termin, i sposób ich rozwiązania są zależne przede wszystkim od ilości środków finansowych.

Gwoli prawdy trzeba jednak przyznać, że w trzynieckim samorządzie nie ma ani jednego mieszkańca Karpętnej. CZESŁAW GARDYŃSKI

Drogi bez dziur

NYDEK (man) – Miejscowy samorząd obecnie zajmuje się remontem uszkodzonych dróg.

W tych dniach pracownicy firmy „Lesostavby” załatali dziury, które na drodze głównej pojawiły się po zejściu śniegów. Remont kosztował

ok. 80 tys. Kc.

Teraz przyjdzie kolej na drogi lokalne w osadach Na Górach, dryńskie Zadki, W Centrum. Odkryte drogi o długości 1 km pokryte zostaną nawierzchnią żwirową. Inwestycja zamknie się kwotą ok. 1 mln Kc. – Upalne dni sprzyjały remontowi dróg, dlatego chcemy naprawić do końca wakacji – powiedział wójt Jan Konečný.

Już po remoncie

KOSZARZYSKA (man) – Zakończył się przeprowadzony kosztem 160 tys. Kc remont siedziby urzędu gminnego.

Zadaszono schody przed wejściem, docieplono i pomalowano frontową ścianę budynku. Stojący obok urzędu gminnego obiekt został przekształcony w magazyn. W tym roku odnowiono instalację elektryczną i zmieniono okna. Docieplono i pomalowano została też tylna ściana budynku oraz wszystkie pomieszczenia.

Pokaz strażaków

CZ. CIESZYN (man) – Szutrowe boisko przy ulicy Frydeckiej będzie piątkę po południu obiegane przez widzów. Nie odbędzie się na mecz, swoimi umiejętnościami pokażą sobie straż pożarna.

Rodzice z dziećmi będą świadkami m.in. gaszenia płonącego samochodu, pracy z nożycami ciętymi, hydraulicznymi. Strażacy pokryją także boiska pianą, w którą wpuszczą dym. Impreza odbędzie się również przy niekorzystnej pogodzie. Tytuł wypadku ulewnego deszczu organizatorzy przełożą ją na inny termin.

Rewia motorów

CZ. CIESZYN, WĘDRZYŃA (ga) – Lkadziesiąt motocykli przejechało sobotę koło południa przez Cieszyń. Byli to uczestnicy międzynarodowego konkursu „FIST” dla motocyklistów Dragon's. W Wędrzynie odbył się podczas weekendu w Wędrzynie. Przyjechali ludzie z całego Republiki Czeskiej, Polskiej i Słowacji.

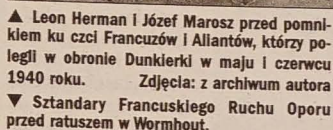
dolarów. Dzięki efektowi elektromagnetycznemu, urządzenie nie musi być pośrednio dotykać skóry. Wystarczy, że spoczywa w kieszeni.

Złowili bombę

Załoga jednego z francuskich łodzi rybacczych znalazła w śródziemnomorskiej wodzie bombę z systemem naprowadzania laserowego najnowszego typu. Rybaków ewakuował helikopter. Bomba zajęła się saperzy-płetwonurkowie. Bomba ważyła tonę, z czego 200 kilogramów to aktywny ładunek wybuchowy. Jej eksplozja mogła spowodować śmierć 1,5 kilometra.

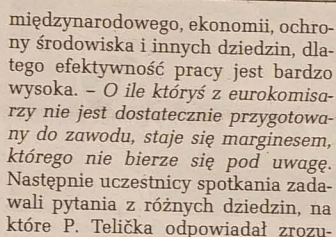
Okazało się, że bomba pochodziła z polskiego ośrodka doświadczalnego. Ośrodek ten wystrzeliwuje i bombę eksperymentalne rakietę i bombę przez cały rok, oprócz lata, by nie narażać miłośników sportów wodnych.

Identyfikator nakleja się na marynarkę lub sukienkę. Na tablicy świetlnej w holu są wyznaczone wszystkie spotkania w danym dniu, z podaniem numeru pomieszczenia i czasu ich trwania. Nasze spotkanie miało się zakończyć o godz. 11. Punktualnie o godz. 10 zaprowadziła nas pani z sekretariatu do sali, w której odbywają się zebrania eurokomisarzy. Obecnie jest ich 30. Każde państwo obecnej Unii Europejskiej ma wyznaczone miejsce na sali. Eurokomisarz Telicka przywitał nas słowami, że jest zaszczyczony obecnością weteranów w swym miejscu pracy a następnie przedstawił nam zakres pracy i obowiązków eurokomisarzy. W większości wypadków chodzi o kompetentnych specjalistów z zakresu prawa

Po pierwszej, przeważnie bezsennej nocy (w autokarze wyświetlano ciekawe filmy) miało nastąpić wg do-
kładnie przygotowanego programu
codzienne zwiedzanie Brukseli. Z
tego powodu wszyscy rozpoczęli po-

O godz. 9 podjechaliśmy do gmachu Europejskich Komisarzy, dokąd zaprosił nas eurokomisarz Pavel Telička na oficjalne spotkanie. Duży gmach, w którym pracuje około półtora tysiąca urzędników jest dobrze strzeżony. Koło wejścia jest kilku strażników. Pracownicy mają elektroniczne identyfikatory i przechodzi się przez przejścia z czujnymi wykrywaczami metali. Każdy z nas otrzymał drukowany identyfikator z napisem „spotkanie eurokomisarza Teličky z Legionistami z Czech, godzina 10, sala S2, data, imię i nazwisko”.

Następnie obejrzelismy kompleks budynków Parlamentu Europejskiego, Pałac Sprawiedliwości, Atomium, Łuk Wolności oraz słynną figurkę Manneken-Pis (siusiający chłopiec), która jest wśród zagranicznych turystów niezwykle popularna.

W pierwszym dniu pobytu w Dunkierce byliśmy gośćmi burmistrza w miejscowości Wormhout, niedaleko Dunkierki, gdzie mieścił się podczas wojny sztab gen. A. Liški. Spotkanie było bardzo serdeczne. Przybyli na nie uczestnicy Francuskiego Ruchu Oporu ze swoimi sztabami. Kierownik wycieczki płk A. Kaleta wpisał się do pamiątkowej księgi i oznaczył burmistrza i jego współpracowników za opiekę nad grobami poległych Czechosłowaków pamiątkowym medalem ČSOL.

Na cmentarzach wojennych Amyl Lord Court i Ghyvelde oddaliśmy hołd poległym żołnierzom CS Samodzielnej Brygady Pancernej. Uczestnicy wycieczki odnaleźli tam groby swych kolegów. Spoczywają tam również polscy lotnicy zestrzeleni w okolicy Dunkierki. Cmentarze wojenne są dobrze utrzymywane, władze miejscowe troszcza się o nie sumiennie.

Dunkierka zapisała się dla Aliantów dwukrotnie niechlubnie w historii drugiej wojny światowej. W maju 1940 roku połączone siły Korpusu Ekspedycyjnego Wielkiej Brytanii i Armii Francuskiej nie zdołały powstrzymać natarcia Armii Niemieckiej, która szybkim atakiem okrzyła półmilionową armię w okolicach Dunkierki. W ciągu dziewięciu dni, od 24. 5. do 4. 6. 1940 roku, ewakuowano z plaży w Dunkierce za pomocą wszystkich dostępnych w tym czasie obiektów pływających, pod nieustannym ostrzałem artyleryjskim z lądu i morza oraz atakami niemieckiego lotnictwa, 323 000 żołnierzy brytyjskich i francuskich. Ilu z nich wylądowało na Wschodnich Brytyjskich nie wiado-

Na zakończenie naszego pobytu w Dunkierce przyjął nas uroczyste mer miasta, pan René Kerhof, który również został odznaczony pamiątkowym medalem ČSOL. Członkowie wycieczki otrzymali w zamian publikację o Dunkierce i okolicy.

Później nastąpiła długa podróż na plaże Normandii.

Podczas podróży wzdłuż wybrzeża Oceanu Atlantyckiego podziwialiśmy wspaniały most Pont de Normandie, który potężnym łukiem łączy brzegi szerokiego ujścia rzeki Sekwany do Atlantyku. Wspominaliśmy, jak przed 60 laty w dniu 6. 6. 1940 roku, właśnie w miejscach, przez które przejeżdżamy, doszło podczas niesprzyjających warunków atmosferycznych do desantu morskiego w pięciu zatokach równocześnie. Najdotkliwsze straty poniosła wówczas amerykańska Piechota Morska w zatoce Omaha Beach. Najważniejszym miejscem ze względów strategicznych była wówczas nieduża miejscowość Arromanches, która była celem naszej podróży. W planach strategicznych inwazji pod kryptonimem Overlord było wybudowanie tutaj w przeciągu kilku dni sztucznego portu morskiego. Wykorzystano do tego celu kilkanaście wraków okrętów, które zatopiono. W ten sposób powstały falochrony. Następnie na dnie morza z prefabrykowanych bloków betonowych zbudowano jednakowo od siebie oddalone filary, na których stanęły stalowe konstrukcje, luźno ze sobą połączone. Port ten umożliwił wyładunek setek tysięcy ton uzbrojenia i materiałów potrzebnych do prowadzenia ofensywy. W Arromanches wyładowała część Czesłowskiawskiej Samodzielnej Brygady Pancerniej na początku września 1940 roku.

Dzisiaj nie ma już wojennego portu, ale gdzieś tam wystają z fal pojedyncze filary. Z brzegu można dostrzec poszczególne elementy, z których zbudowane były drogi prowadzące od wyładowywanych statków, przez zatokę na brzeg. Jest tu również muzeum, gdzie wyświetla się filmy o desancie morskim oraz o budowie portu wojennego. Było to dla mnie największe przeżycie z całej wycieczki. Stąd pojechaliśmy do Parvza.

LEON HERMAN

Program tegorocznego Gorola rozpoczął się pomysłem. Prawie w plenerze tancerze zespołów cieszyńskich odtanńczyli „trojka”, po czym bardzo dobrze kapela, szkoda, że tylko jednorazowego użytku, dała sygnał do sympatycznego cieszyńskiego śpiewania przelanych chorów. Celowe i na czasie było też przypomnienie tych, którzy na naszym najważniejszym Świącie wyścignęli swoje niezniszczalne piętno, a dialogi młodych gorol dają nadzieję, że nie tak szybko się skończymy. Doszły do tego pieśniczki nierzadko wykonywane z towarzyszeniem najstarszego składu instrumentalnego – dzwonek i gajd. Gdy mowa o tym, co przed nami, nie spo-

niach do odkrywania cieszyńskich źródeł muzyczno-pieśniowych. Znamienna i chwalebna jest chęć przyjsia z czymś nowym. I nie odnosi się to tylko do zespołu spod Jaworowego.

Ten z Izraela był przeciętny, zresztą pokazana przez niego kultura nie wymagała wielkich umiejętności. „Solczanie” z Litwy najlepiej czuli się w zróżnicowanym folklorze polskim, i to od Rzeszowa, przez Śląsk po Małopolskę, wykonanym poprawnie, lecz stereotypowo, co z pewnością bierze się stąd, iż kierownictwo zespołów

rolskie

ceżenia

"Hana" z Przerowa uzmysłowiła nam wspólną tradycję poprzez rytmy mazurkowe i melodie kołomajkowe, zaś słowacki "Máj" z Pieszczan był przyzwyczajony, ale nie ponad to. Poruszał się sprawnie od Orawy, Liptowa, przez środkową Słowację po Szarisz i Zemplin, ale nie było w tym nic z mocnego uderzenia, na które widzowie czekali i do którego są przyzwyczajeni. Tylko coś takiego pamięta się przez lata. Gorolski Święto zasługuje na takie zwieńczenie i powinno je mieć. Na przyszłość podpowiadam dwa zespoły – "Ondrasza" z Brna i "Železiara" z Koszyc. Trzeba jednak działać natychmiast, gdyż wielka jest ich ranga artystyczna.

Podobały się wystawy, pochód z wszystkim, co w nim było, chałupki ze specjalami kulinarnymi, elokwentny i dowcipnie reagujący na różnorodne okoliczności Filip (jego syn też się podciąga, ale niech się od ojca pilnie uczy, co nade wszystko poleca się jego towarzysze scenicznego, mającej z mową naszych przodków znaczne kłopoty), szczególnie zaś pokaz dawnych rzemiosł. To była cenna nowość i poznać, a wizualna, nobilitująca Czechoł z dotychczas nieobecnej tu dziedziny.

I podkreślił jeszcze rzecz znaną od lat – takiej atmosfery swojsko-rodzinnej nie ma nigdzie. W tym Gorolu nikt nie przebieje. Wprawdzie na początku ochładzają ją mocno zabrudzone ławy po sobotniej imprezie, ale i z tym sobie ludzisko poradziło (o czym świadczyły ich tytki). Potem było już tylko słonecznie i dobrze.

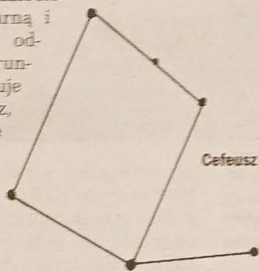
DANIEL KADŁUBIEC

SPÓJRZ W NIEBO

Obrażone nimfy

Namawiam was znowu do obserwacji rozgwieżdzonego nieba. Jeśli znajdziecie Gwiazdę Polarną i spojrzycie w odwrotnym kierunku niż znajduje się Wielki Wóz, zobaczycie konstelację gwiazdną w kształcie litery W. Jest to Kasjopeja - d a l s z y

Kasjopeja

Cefeusz

z gwiazdozbiorów widzialnych u nas przez cały rok.

Kasjopeja była przepiękną królową Egiptu, żoną Cefeusza. Ściągnęła ona na siebie gniew władcy mórz, Posejdon, bo chępiła się tym, że jest ładniejsza od jego nimf wodnych, Nereid.

Posejdon wysłał potwora morskiego, który zniszczyć miał królestwo Cefeusza. Ocalić mogło go tylko złożenie w ofierze królowy Andromedy. Biedną księżniczkę uratował Perseusz i ożenił się z nią. Całe to towarzystwo znalazło się na niebie, ale obrażone Nereidy zemściły się i tak: Kasjopeja otrzymała takie miejsce blisko biegu na północnego, że połowę nocy musi spędzać głową w dół. Pono ma ją to nauczyć skromności.

Niedaleko Kasjopeji znalazł się jej mąż Cefeusz. Znajduje się na skraju Drogi Mlecznej i widać go przez cały rok, jednak najjaśniejsi gwiazdy w październiku.

Przypomnę wam jeszcze, że nadal na niebie pojawiają się meteory z roju Perseid. Największe nasilenie ich przelotu następuje zawsze około 10-13 sierpnia, ale potem jeszcze poszczególne „spóźnialskie” meteory wysledzić można aż do 19 sierpnia.

Ciekawam, kto z was odnajdzie opisywane gwiazdozbiory i czy ktoś zauważy przelatujące meteory. Dajcie znać waszej Literce!

Jak to na Gorolu było...

Myśleliśmy, że jak co roku Literka zabierze nas do Jabłonkowa na Gorolski święto. Nie wierzyliśmy do ostatka, że tej niedzieli będzie inaczej. Literka już rano powiedziała, że czuje się bardzo niedobrze, boli ją noga i nigdzie nie pojedzie. Późnym popołudniem musieliśmy wreszcie przyjąć jej słowa do wiadomości jako fakt i wymyślić, jak dostać się do Łasku Miejskiego bez naszej opiekunki. Ładka wpadła na pomysł, żeby podszeptać coś jej wmu-
kom, a te od razu zaczęły się upierać, że trzeba jechać. Lepiej później niż wcale – jak mówi przysłowie. I udało się! Wsunęłam się do kieszonki Jurka, Ludmiła zaś usadowiła się na ramieniu Kasi, przykryła się jej włosami i jednak byliśmy także lato na Gorolu! Obejrzelismy program zespołu KRAMIM z miejscowości o nazwie nie do zapamiętania, znajdującej się w Izraelu, a potem odwiedzaliśmy kolejne stoiska, by posmakować i wybrać najlepsze potrawy.

Stwierdziliśmy, że najlepsze we wszystkich stoiskach musiały być kołaczki, bo dla nas zostały tylko ich nazwy i ceny na stoiskach, faktycznie zabrakło ich dawno przed naszym przybyciem. Nie zachwyciły nas w tym roku „stryki” w żadnym stoisku, choć nie były złe. „Rojberka” i kotlety z różną wsadą były bardzo dobre, przy stoisku jabłonkowskim dodawano do nich pyszne kiszzone ogórki. Jednak potrawą naprawdę „bombową” okazała się najwyklesza kapusta ze szpyrkami, jaką kupiliśmy w stoisku z Nawsia. Po prostu „niebo w gębie” jak okre-

ślił to tata Jurka. Najlepszego napoju nie potrafimy wskazać, bo wszyscy piliśmy tylko czystą wodę mineralną.

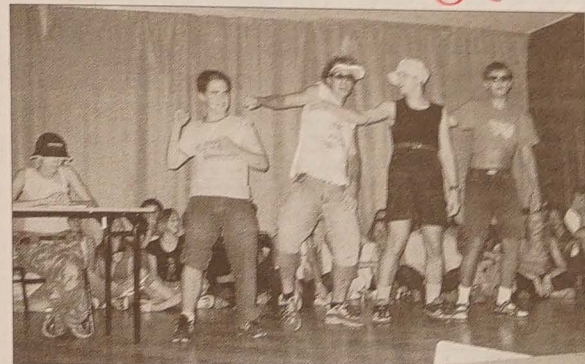
Podczas wędrowki między stoiskami spotykaliśmy masę znajomych, ale na dłuższe rozmowy nie było czasu, bo ze względu na dzieci musieliśmy wcześniej wracać do domu. Tak to krótko lecz bardzo miło spędzili czas w Jabłonkowie

Głosik i Ludmiła

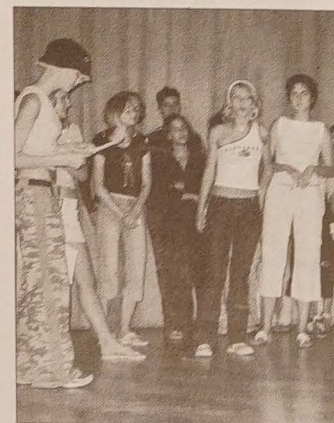
Rubrykę przygotowała:

IRENA STONAWSKA

Wędrowka drogą królewską

Przed tygodniem z Krakowa wrócili uczestnicy Pobytu Edukacyjnego w Krakowie. Czechy reprezentowali 29 uczniów PSP na Zaozlu i 9 uczestników z Pragi. Młodzież podczas edukacji ruszyła śladami Żydów polskich, śladami Ojca Świętego i Drogą Królewską. Oczywiście, że wychęłała na wycieczki do Wieliczki oraz Ojcowa i Pieskowej Skały. Program na Wawelu był podzielony na dwie części – zwiedzanie katedry i lekcję edukacyjną. W wolnym czasie była możliwość do nawiązania kontaktów z rówieśnikami z Rumunii, Mołdawii, Bułgarii, Węgier i Słowacji. W ramach pobytu odbyły się również różne konkursy: malarski pt. Moje wrażenia z Krakowa, piosenki polskiej, językowy pt. Potyczki z językiem polskim i czystości. (STK)

Fot. z archiwum KP

NASZ ADRES: Redakcja Głosu Ludu, Komenského 4, 737 01 Český Těšín. Pisząc do nas podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Korespondencję przysyłać można także pod e-mail: santariusm@glosludu.cz a w załączniku dopisać Głosik.

Polska znana i nieznana

Kościół Narodzenia NMP

Stoi przy al. Solidarności 80. Dużo się o nim pisało w związku z jego przesunięciem w roku 1962. Wyczynu tego dokonano w związku z poszerzeniem dawnej ul. Świerczewskiego. Wążąca 6800 ton świątynię przesunięto w czasie prawie pięciu godzin o 21 metrów w głąb posesji. Była to pierwsza operacja techniczna w Europie w przypadku budowli sakralnej. Ślad dawnego położenia kościoła zachowano na chodniku i jezdni granitową kostką.

Barokowy kościół Narodzenia NMP zbudowano w latach 1682-1732. Zniszczony, jak wiele innych świątyń warszawskich w czasie powstania 1944 roku, nie zachował do dziś zbyt wiele ze starego wystroju wnętrza. Udało się natomiast zrekonstruować ołtarz główny, ufundowany w roku 1731 przez hetmana wielkiego koronnego Józefa Potockiego.

W kościele tym, w roku 1861, podczas jednego z nabożeństw patriotycznych, po raz pierwszy od roku 1831, rozległa się pieśń „Boże coś Polskę”. Z kościoła Narodzenia NMP wyruszył również wówczas pochód zakończony masakrą na Krakowskim Przedmieściu, w której poległo 5 osób.

W ołtarzu głównym znajduje się ponadto obraz Najświę-

Kościół Narodzenia NMP

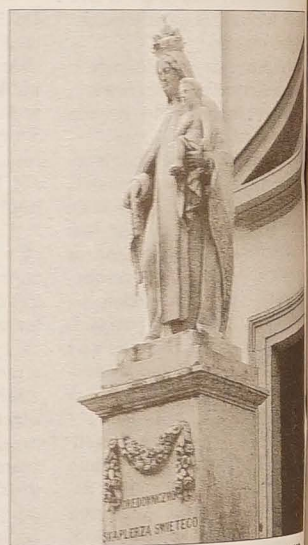
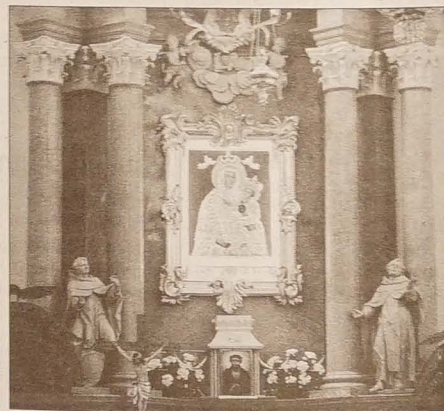

Figura przed kościołem NMP - Ordęnowiczki Skapleza

Ołtarz główny z obrazem NMP

szej Maryi Panny, a przed świątynią jej figura. Do kościoła przylega klasztor, w którym mieszka kasacki zakon. W latach Królestwa Polskiego w kościele odbywały się uroczystości. W jego celach służyli m.in. Włodzisław Łukaszyński, Ignacy Prądzyński, Seweryn Krzeptowski i wielu innych.

Tekst i zdjęcia Leszek Wątróbski

Księgarnia Wirtualna

BOGUSŁAW ZEMAN SSP

»Bombik i Pralegenda«

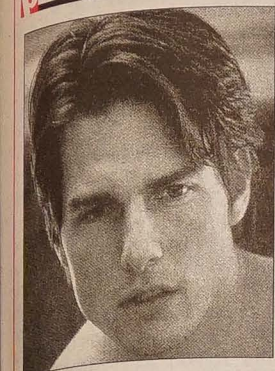
Wyd. „Edycja św. Pawła”. Wspaniała książeczka dla dzieci, już czwarta z serii o małym laciętym słoniku, który przeżywa wiele ciekawych przygód i poznaje wciąż nowych przyjaciół. Na dodatek potrafi grać na cymbałkach i układać śliczne piosenki. Dzieci mogą je śpiewać razem z Bombikiem. Nutki znajdziecie na końcu książki.

»Letnie Igrzyska Olimpijskie Ateny 2004«

Wyd. „Edipresse”. Kompletny i poręczny poradnik, dzięki któremu dowiecie się wszystkiego o co warto wiedzieć o rozpoczynającym się w Grecji Olimpiadzie. Można tu znaleźć sylwetki najlepszych polskich sportowców, opis wszystkich bitniejszych olimpijskich dyscyplin, a także informacje o najciekawszych momentach z historii igrzysk. Są wspaniałe fotografie i statystyki olimpijskie wszech czasów. Książki można nabyć lub zamówić w Księgarni Polskiej Prasy i Książki przy ul. Capka 7 w Cieszynie.

Plotka

▲ Tom Cruise często dostarcza swoim dzieciom dreszczyku emocji zabierając je na szalone wycieczki.

Gwiazdor, który podczas małżeństwa z Nicole Kidman adoptował 11-letnią obecnie Isabelle i 9-letniego Connora, uwielbia zabierać dzieciaki na zwariowane wyprawy, o jakich ich rówieśnicy mogą jedynie pomarzyć.

- Zaczęliśmy się wspinać, kiedy dzieci były jeszcze bardzo małe, więc teraz kiedy nadarza się okazja, proponuję im wspólne wspinaczki. Jestem tygiem ojca, który zabiera dzieci na przejażdżki motocyklem i w góry. Pływamy kajakiem, nurkujemy i jeździmy na motorze. Jestem z nimi po to, aby udzielać im rad i pomagać, a nie, żeby zabierać im przygód.

◆ Legendarna wzorcowa Amerykanka Dolly Parton zamierza poddać się operacji zmniejszenia piersi.

58-letnia gwiazda muzyki country, która w młodości dwukrotnie powiększyła sobie biust, stwierdziła, że ciężkie piersi są przyczyną nasilających się bólów kręgosłupa.

◆ Dannie Minogue podpisała swój czwarty w ciągu 14 lat kontrakt płytowy - zaledwie kilka miesięcy po tym, jak zrezygnowała z niej wytwórnia Warner Records.

Młodsza siostra słynnej Kylie została odrzucona przez Warnera w maju (04) i od tamtej pory ciężko pracowała nad nową płytą, zaś jej wysiłki zostały nagrodzone przez należącą do koncernu Universal wytwórnię All Around the world records.

Nowy kontrakt jest podobno wart aż 5,4 mln dolarów. (k)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KULA

W ogródku i na działce

Chociaż lato wciąż trwa! W tym miesiącu czeka nas trochę pracy. Warto posadzić kwiaty dwuletnie, przereździć krzewy porzeczki, agrestu, wysiać zioła. W sierpniu trzeba posadzić byliny, zbierać nasiona, przesadzić krzewy iglaste.

Kalendarz prac w sierpniu

- Posadź piwonie, lilie, szachownice cesarskie. - Szić po połowie pędy lawendy, co spowoduje, że się ładnie rozkrzewi. - Pamiętaj o przycięciu wywołotu. Możesz jeszcze ususzyć tymianek i szalwie. - Posiej salatek rozszponkę na zielony

zbiór. - Regularnie kos trawę, a jeśli jest zbyt sucha - nawadniaj. Jeśli chcesz założyć nowy trawnik, wysiej trawę.

- Nie zapomnij przyciąć pędów, które mają zbyt mało kwiatów. Pobudzi je to do kwitnienia. - Przycinaj róże pienne. - Z późnych odmian pomidorów usuń kwiaty z czubka. - Posadź truskawki, wysiej jesienną rzodkiew i szpinak.

SIERPIEŃ - czas owoców

- Posadź rośliny iglaste i wiecznie zielone liściaste.

Jak zrobić sadzonkę iglaka?

Sierpień to dobry okres na rozmnażanie iglaków. Na sadzonkę najlepiej nadaje się wierzchołek jednorocznego pędu. Wybraną gałązkę (o długości 6-10 cm) energicznie odrywamy z tzw. piętką. Usuujemy igły oraz łuski, jakie znajdują się na dolnej części. Przed posadzeniem do doniczki z ziemią dobrze jest zanurzyć koniec gałązki w substancji do ukorzenia. Doniczkę ustawiamy w ciepłym miejscu i regularnie podlewamy. Ukorzenie trwa 6-8 tygodni.

Zapamiętaj!

Sierpień jest zdecydowanie najlepszą porą na dzielenie piwonii. Nadają się do tego tylko kilkuletnie karpki, na których jest dużo pąków. Wykop je bar-

dzo ostrożnie z ziemi i oczyść starannie pod bieżącą wodą. Do cięcia użyj tylko ostrego i czystego noża. Dzielenie rozpocznij od góry, tak aby na każdej części znalazły się 2-3 pąki. Uważaj, aby ich nie uszkodzić. Korzenie natychmiast po podzieleniu wsadź do spulchnionej ziemi, najlepiej na głębokość 3 cm.

Zbieramy owoce i liprzy

- Morele - zbieramy w lipcu i sierpniu w pogodny dzień, po obесhnięciu rosy, zaczynając od dolnych gałęzi. Niestety, nie nadają się do dłuższego przechowywania. - Gruszki - wczesne odmiany nadają się do zbioru pod koniec sierpnia. Zrywamy je w dni suche, po obесhnięciu rosy, zanim staną się mocno dojrzałe. - Poziomki - najsmaczniejsze są owoce zebrane rano lub po południu. Powinny być ciemnoczerwone. - Zielone warzywa - salatek, szpinak, szczypior, pietruszkę zbieramy wieczorem. Są pożywniejsze. - Pomidory - zrywamy, gdy są jędrne, twarde i suche. Nie powinny być wilgotne od rosy lub deszczu.

Jak przechować nasiona

Wiele roślin możemy rozmnożyć z samodzielnie zebranych nasion. Torebkę nasienną zrywamy na ogół wtedy, gdy pęknie, ale możemy też zrobić to nieco wcześniej, pod warunkiem, że jest dojrzała i sucha. Suche nasiona najlepiej przechowywać w przewiewnych, chłodnych i ciemnych miejscach w papierowych, szczelnych torebkach. Warto wypisać na nich datę zbioru, nie wszystkie bowiem nasiona można przechowywać równie długo. (int)

NA OPRYSZCZKĘ DOBRY SPIRYTUS LUB ROZKRUSZONA ASPIRYNA

Nie choruj na urlopie

Bakterie i wirusy najchętniej atakują system immunologiczny, gdy jesteś przemęczona i zestresowana. Zmniejszysz ryzyko choroby, gdy na urlop wyjedziesz...

Czego boi się żołądek. Złe przechowywanej żywności, brudnej wody, niemytych warzyw, owoców i surowych jaj. Różnym zakażeniom pokarmowym sprzyja także brak higieny oraz jedzenie potraw w przypadkowych miejscach. Najczęściej występujące objawy to ból brzucha, wymioty czy biegunka, ustępujące po kilku dniach. Przy zatruciu gronkowcem i salmonellą mogą wystąpić mdłości, gwałtowne wymioty, biegunka oraz bóle brzucha i lekko podwyższona temperatura, dreszcze.

Nasza rada: Pij dużo wody lub słabej herbaty, aby nie doszło do odwodnienia organizmu, stosuj ścisłą dietę. W aptece możesz kupić bez recepty roztwór soli nawadniającej lub zrobić go sama: 12 łyżeczek soli kuchennej i 8 łyżeczek cukru wymieszać w litrze wody. Chory powinien przebywać w cichym pomieszczeniu. Przy ostrej bieguncie i wymiotach wezwij lekarza.

Alergia, tzw. krzyżowa. Jesteś uczulona na pyłki brzozy, leszczyny albo trawy. Do tego jesz dużo jabłek, czereśni i gruszek oraz marchewki, selera, pietruszki, czyli owoców i warzyw, które mają silne alergeny. Gdy te dwa alergeny - owoców i drzew - spotykają się, może dojść do alergii krzyżowej jamy ustnej. Jej charakter-

ystyczne objawy to: nagły świąd, obrzęk warg i policzków oraz podniebienia.

Nasza rada: Większość alergenów ginie pod wpływem wysokiej temperatury, dlatego trzeba jeść warzywa i owoce po ugotowaniu.

Oczy pod specjalnym nadzorem. Za zapalenie spojówek często odpowiedzialny jest kurz albo zbyt duża dawka promieni UV. Powieki stają się zaczerwienione, oczy źle reagują na światło. Koniecznie noś okulary przeciwsłoneczne z filtrem UV i kapelusz z dużym rondem.

Nasza rada: Ulgę przyniesie przemycanie oczu ciepłą esencją herbaty lub okład z naparu świetlika. Możesz ten leczniczy roztwór zrobić sama: rozpuść 10 kropli nalewki ze świetlika w filiżance ciepłej wody i dodaj szczyptę soli. Odstaw roztwór, by ostygł. Wypłucz oczy, używając zakraplacza. Powtarzaj zabieg 5-krotnie, co 20 minut. Możesz także do oczu wkraplać sztuczne łzy, dostępne w aptekach bez recepty.

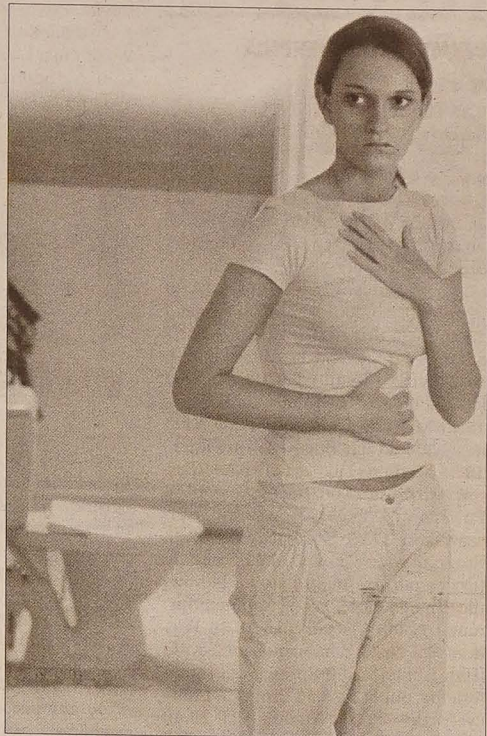
Opryszczka. Najczęściej pojawia się na ustach, rzadziej w okolicach nosa lub na skórze twarzy. Uaktywnia się, gdy zmieniasz klimat, a także dużo przebywasz na słońcu. Najczęstsze objawy to swędzenie i pieczenie, a niekiedy ból. Chorego miejsca nie

dotykaj, bo zwiększasz ryzyko zakażenia bakteryjnego.

Nasza rada: Jeśli zabrakło ci maści, np. Zoviraksu, lub w pobliżu nie ma apteki, możesz przetrzeć chore miejsce spirytusem, który wysuszy opryszczkę. Warto przyłożyć rozkruszoną aspirynę na opryszczkę. Jedz często, bo ma właściwości antywirusowe.

Zimna woda szkodzi. Wystarczy, że wejdiesz rozgrzana do chłodniejszej wody, a możesz mieć problemy z oddawaniem moczu. To objawy zakażenia pęcherza moczowego. Chorobie towarzyszy ostry ból w okolicy cewki moczowej i parcie na pęcherz.

Nasza rada: Pij sok z żurawin. Ich owoce wspomagają leczenie dróg moczowych, zawierają bowiem substancje, które blokują dostęp groź-

nych bakterii. Stosuj środki bakteriobójcze i moczące oraz pij dużo wody mineralnej. Po kąpieli zmieniaj kostium na suchy.

JOANNA DERKACZ
WIESŁAWA GÓRSKA

Warto wiedzieć

Lody nie tylko....

...wspaniale smakują i orzeźwiają. Jednak wiele osób ich unika ze względu na dużą kaloryczność. A lody są przecież sprzymierzeńcami szczupłej figury.

Podane bez czekolady, bitej śmietany, wiórków kokosowych i bez wafelka zawierają zwykle tyle kalorii, co dwa jabłka. Najmniej kaloryczne są lody cytrynowe, brzoskwińowe, truskawkowe i waniliowe. Najwięcej kalorii mają te z ajerkoniakiem, winogronami, czekoladą i malagą.

Lody zjedzone w upalny dzień, nie tylko przynoszą słodkie orzeźwienie, ale też przyspieszają przemianę materii. Dzieje się tak dlatego, że organizm jest rozgrzany, a zimno, jakie się pojawia w żołądku, daje mu sygnał - trzeba go ogrzać - i zużywa energię na przywrócenie poprzedniej temperatury.

Nie oznacza to, że częste jedzenie lodów zaprocentuje straconymi ka-

loriami, ale zjedzony od czasu do czasu mleczny lód waniliowy lub owocowy bez żadnych dodatków na pewno nam nie zaszkodzi.

Według dietetyków, najbardziej wartościowe są lody mleczne i śmietankowe. Zawierają prawie tyle samo wapnia, co mleko. Poza tym są bogate w witaminy A, B2 i B12. Polecamy je dzieciom, jednak osoby przestrzegające diety powinny raczej sięgać po lody owocowe, wodne i sorbety. Są one słodsze od tych tradycyjnych, jednak zawierają mniej tłuszczu.

Najlepiej jadać lody w kulkach, bowiem są one mniej kaloryczne od tych na patyku i w opakowaniach, które zawierają zazwyczaj drobinki czekolady, orzechów i polewy, zwiększające kilkakrotnie ich kaloryczność. Można za to wybrać jako dodatek likier, koniak lub rum. Wzmocnią one smak deseru i przyspieszają trawienie. (D)

Smaczne!

Sernik z malinami i borówkami

Składniki: 30 dag maki; szczypta soli; 20 dag margaryny; 25 dag cukru; żółtko; 1 kg twarogu; jajka; pół torebki cukru waniliowego; 1 łyżka kaszy manny; garść malin; 20 dag borówek amerykańskich.

Przygotowanie: Schłodzoną margarynę posiekać z mąką, dodać szczyptę soli, wysypać 10 dag cukru, dodać żółtko, zagnieść ciasto, włożyć na 30 min do lodówki, twaróg zmiksować, utrzeć z cukrem, cukrem waniliowym i żółtkami, pianę ubić, dodać do twarogu razem z mąką, 2/3 ciasta rozwałkować na grubość ok. 1 cm, wyłożyć nim dno formy, ponakławać widelcem, wstawić do piekarnika o temp. 200°C, piec 15 min, by ciasto się zmieniło, masę twarogową wymieszać z połową borówek, wyłożyć na podpieczony spód, posypać pozostałym startym ciastem, piec godzinę w 190°C, ostudzić, udekorować owocami. (int)

Telewizja

CZWARTEK 12 SIERPNIA

TVP 1

6.35 Pan Ziota Rączka 8 (s.) 7.00 Jan Serce (s.) 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.35 Latek (s. anim.) 9.10 Wirtualnia (dla dzieci) 9.35 Kropelka - przygody z wodą (s. anim.) 10.00 Raj (mag.) 10.30 Ważne przemiany (s.) 10.55 Uważaj, niebezpieczeństwo (pr. edukacyjny) 11.30 Pejzaż niemalowany (film dok.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes (mag.) 12.25 Nash Bridges (s.) 13.10 Życie na antenie. 50 lat Davida Attenborough w telewizji (film dok.) 14.05 Plebania (s.) 14.30 Klan (s.) 15.00 Wiadomości 15.10 My, wy, oni (mag.) 15.35 Klan (s.) 16.00 Przed Sopotem (pr. muz.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.15 Powstańcy - cykl o powstaniu warszawskim 17.25 Gość Jedyńki 17.35 Program rozrywkowy 18.05 Szerokie tory (reportaż) 18.30 Lato za kierownicą (mag.) 18.45 Przed Sopotem (pr. muz.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Żandarm i policjantki (film franc.) 22.00 Sprawa dla reportera (pr. public.) 22.35 Program publicystyczny 23.25 Wiadomości 23.40 Biznes perspektywy (mag.) 23.45 Wsi moja sielska, anielska (film czeski).

TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.10 Lato bez granic (mag.) 8.00 Na dobre i na złe (s.) 8.50 Lato bez granic (mag.) 10.00 Dzień dobry Ateny 12.05 Przysianek praca (mag.) 12.15 Kroki dyle z Orinoko (film dok.) 13.00 Panorama 13.15 Sherlock Holmes i doktor Watson (s.) 13.40 Rzymski butik (s.) 15.25 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza - Rejs dobrego smaku 16.00 Panorama 16.25 Święta wojna (s.) 16.55 Skok przez Londyn (film dok.) 17.50 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 M jak miłość (s.) 20.40 Prognoza pogody na wakacje 20.50 Gala Lata z Radiem 2003 (koncert) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.30 Radio powstańcze 'Błyskawica' 12 sierpnia 1944 22.40 Z archiwum X 8 (s.) 23.25 Impreza za imprezą (film USA).

TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Pocztówka z wakacji 8.45 Gość dnia 9.00 Polskie laury (mag.) 9.40 Szpital Holby City (s.) 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia 11.45 Płonie ognisko 12.15 To jest temat (mag.) 12.35 Ginące światy (s. dok.) 13.50 Agrobiznes 14.05 Zaproszenie (pr. krajowawczy) 14.45 To jest temat (mag.) 15.00 Gwiazdny pirat (s.) 15.45 Gramy dla Was 16.00 Nasz reportaż 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Relacja z obrad Senatu RP 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Odkrywanie przestrzeni 19.00 Szukamy skarbów 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.55 Echa dnia (pr. public.) 21.25 Książki z górnej półki - prezentacje 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Porozmawiajmy (pr. public.) 22.15

ŻANDARM I POLICJANTKI

Komedia, 95min., Francja 1982
TVP 1, czwartek 12. 8., 20.15
Reżyseria: Jean Girault
Występują: Louis de Funès, Michel Galabru, Maurice Rich.

Na posterunek w Saint-Tropez przybywają cztery atrakcyjne policjantki. Pod czujnym okiem sierżanta Cruchota (Louis de Funès) i komisarza Gerbera (Michel Galabru) mają odbyć zawodowy staż. Dziewczęta zostają zakwaterowane w pobliskim klasztorze. Żandarmi całkowicie tracą dla nich głowę, czym narażają się swoim żonom...

Z ARCHIWUM X

Serial USA, 1998

Polsat, czwartek 12. 8., godz. 21.00
Reżyseria: Rob Bowman
Występują: David Duchovny, Gillian Anderson, Mitch Pileggi, William B. Davis i inni.

W małym miasteczku w Michigan ojciec straszy swojego szesnastoletniego syna - Bobby'ego Richa, który nie wykonał powierzonych mu prac ogrodowych. Zdenerwowany chłopak zamachuje się na ojca łopata i ucieka do sadu. W ślad za nim rusza ojciec, który nagle upada na ziemię. Niedługo po tym matka Bobby'ego znajduje swego męża martwego zanurzonego do ramion w błocie. Policja oskarża Bobby'ego o zabicie ojca. Agent Mulder nie wierzy w winę chłopca. Postanawia przeprowadzić śledztwo na własną rękę.

Tomasz Gollob - Gwiazdy sportu 22.45 Kurier sportowy 23.05 Postać w kamieniu (film ang.) 0.20 Polskie laury (mag.).

POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Yu-gi-oh (s. anim.) 7.30 Benny Hill (pr. rozryw.) 8.00 Boston Public (s.) 8.55 Rodzina zastępcza (s.) 9.25 Zostać miss 2 (s.) 10.20 Świat według Kiepskich (s.) 10.50 Idol extra (pr. rozryw.) 11.35 Club Miss (pr. rozryw.) 12.05 Roswell W kręgu tajemnic (s.) 13.00 Domowa kawiarenka (mag.) 13.30 TV Market (mag.) 13.45 Pokemon (s. anim.) 14.15 Benny Hill (pr. rozryw.) 14.45 Awantura o kasę (teleturniej) 15.45 Informacje 16.10 Exclusive - najciekawsze historie świata 16.30 Graczykowie, czyli Buła i spółka (s.) 17.00 Partnerki (s.) 18.00 Rodzina zastępcza (s.) 18.30 Informacje 19.00 Pensjonat Pod Różą (s.) 20.00 Dyżur (mag.) 20.30 Świat według Kiepskich (s.) 21.00 Z archiwum X (s.) 22.00 Czego się boją faceci, czyli seks w mniejszym mieście (s.) 22.35 Boston Public (s.) 23.30 Biznes Informacje 23.55 Krótkie długie życie (film kanad.) 1.55 Aquaz music zone.

TVC 1

5.00 W blasku pięciu kręgów 5.25 Obiektów 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Bajeczne wakacje: Pan Dubinek, Paddy 8.55 Podróżomania (mag.) 9.25 Potomkowie sławnych 10.00 Wiadomości 10.10 Najstarsza żyjąca konfederacja wdowa opowiada 1/2 (dok.) 11.40 Australia 12.00 Wiadomości 12.30 Oczarowanie III (s.) 13.30 City Folk Timisoara (s. dok.) 13.55 Korzenie 14.00 Wiadomości 14.05 Bananowe rybki (talk show) 14.40 Minuta ze Stanem Hooperem (s.) 15.05 Z życia zwierząt 15.30 Tajemnica wiklinowego koszyka (s.) 16.00 Wiadomości 16.05 Bajeczne wakacje: Pan Dubinek, Paddy 16.30 Mały telewizyjny kabaret (pr. roz.) 17.00 Moja maskotka (s. dok.) 17.15 Pierwsza pomoc (mag.) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Report (aktualności reg.) 18.30 Przyjaciele II (s.) 18.50 Stop (mag. dla kierowców) 18.57 Losowanie 10 szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Porwani (s.) 21.35 Piękne miasta (s. dok.) 22.00 Krótki opis lata (piosenka Hradistana) 22.05 Czarne owce (pr. public.) 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.08 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Losowanie 10 szczęśliwych 23.20 Przyjaciele II (s.) 23.45 Rastignac czyli Ambicje (film fr.) 1.15 Uchylona noc 4/4 1.45 Na pływali z D. Bartą 2.05 Potomkowie sławnych 2.35 Współżycie narodów i narodowości na Słowacji (s. dok.) 3.05 Przygody móżrzą południowych

3.25 Czeskie galerie i muzea 3.35 Moda - Ekstrawagancja - Maniery 4.00 Tybet 4.25 Poprask.

TVC 2

5.00 Nasza wieś 5.20 Wielki wóz 5.50 Przygody nauki i techniki 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Nadal tutaj jestem. Josef Vohryzek 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-kwiz (teleturniej) 11.50 Mistrzowskie dzieła z czeskich kolekcji (s. dok.) 12.00 Euronews 12.50 Broadway - Morze Czarne (dok.) 13.55 Etykieta 14.05 Jabłuszko się turlało (bajka) 14.45 Gdzie się podziała ta stara piosenka 15.25 Na tropie 15.50 Nasze zabytki na liście UNESCO. Willa Tugendhat (s. dok.) 16.05 Świat bez żebraków, czyli Galeria oszustów w Czechach (s. dok.) 16.20 Popularis (mag. popularnauk.) 16.50 Red Cap (s.) 17.45 Kinobox 18.00 Ewolucja (s. dok.) 19.00 Dział zoologiczny Muzeum Narodowego (s. dok.) 19.10 Wiadomości w jez. migowym 19.15 Odysea olimpijska 20.00 Cudowna planeta: Keeli i Ivy - nasi krewni, szympansy (s. dok.) 20.50 Spostrzeżenia z zagranicy 20.55 Rynek (dok.) 21.25 Czechosłowacki tygodnik filmowy 21.40 Kinobox 22.00 Olimpiada Ateny 2004 - Studio olimpijskie 23.10 Folkmotivy (mag. muz.) 23.50 Jiří Šotola: Morové pověti 1.20 Jakim językiem mówi Bóg? 2.20 Wydarzenia, komentarze 3.00 Pada śnieg 4.00 Newshour with Jim Lehrer.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Dzikie zwierzęta III (s. dok.) 9.20 Matlock VII (s.) 10.10 To morderstwo, napisała XI (s.) 11.05 Dempsey i Makepeace III (s.) 11.55 Prawdziwa miłość (s.) 12.45 Odwet (s.) 13.35 Namietność i nienawist (s.) 14.25 Smallville II (s.) 15.10 Zaginiony świat II (s.) 16.00 Milagros (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Kobra 11 II (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 Pali wam to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Zbyt duża szansa (film czes.) 21.50 Obywatelskie judo 22.20 Strach (film USA) 0.00 Życie w mieście III (s.) 1.35 Novashopping 2.05 Obywatelskie judo 2.35 Rady ptaka Loskutaka 3.15 Dobry Bydło 4.15 Doktor z gór VII (s.) 5.00 Teletubisie (s. anim.).

PRIMA

8.00 T.J. Hooker (s.) 8.55 Riptide (s.) 9.55 Kruche więzy (s.) 11.00 Wspaniali i bogaci (s.) 11.25 Prima jazda 12.15 Poszukiwacze skarbów III (s.) 13.10 St. Tropez III (s.) 14.05 Pomoc domowa VI (s.) 14.35 Krok za krokiem V (s.) 15.00 Melrose Place VI (s.) 15.55 Szympany Charly (s.) 16.50 Ostry dyżur IV (s.) 17.40 Derrick (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Bugs Bunny i przyjaciele (s. anim.) 19.55 Klub marzeń: W poszukiwaniu obiektywności (film niem.) 21.30 Długa noc z Heleną (pr. roz.) 22.35 Miejsce zbrodni: Brema (s.) 0.05 Receptariusz prima pomysłów 1.00 Szybka wygrana 2.10 Świat według Bundych (s.) 3.55 Sauna.

PIĄTEK 13 SIERPNIA

TVP 1

6.40 Pan Ziota Rączka 8 (s.) 7.00 Jan Serce (s.) 8.00 Wiadomości 8.15 Moda na sukces (s.) 8.40 Latek (s. anim.) 9.05 Ela - Encyklopedia lata dla dzieci (dla dzieci) 9.15 Kropelka - przygody z wodą (s. anim.) 9.45 Skąd się biorą pieniądze? (mag.) 10.00 Czarne stopy (film pol.) 11.35 Lasy i ludzie (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Słoneczny patrol 11 (s.) 13.05 Natalia Kukulka - Leksykon Polskiej Muzyki Rozrywkowej (mag. muz.) 13.35 Po bożemu - Szept prowincjonalny (mag.) 13.55 Przed Sopotem (pr. muz.) 14.15 Baśń o Pączkowej (film pol.) 15.00 Wiadomości 15.10 Ateny - Przed igryskami (mag.) 15.35 Plebania (s.) 16.00 Klan (s.) 16.25 Moda na sukces (s.) 16.50 Sportowy Express 17.00 Teleexpress 17.15 Powstańcy - cykl o powstaniu warszawskim 17.25 Gość Jedyńki 17.35 Randka w ciemno (zabawa quizowa)

18.15 Bao-bab, czyli zielono mi (s.) 18.40 Wieczorynka 19.00 Wiadomości 19.30 IO Ateny 2004 - studio olimpijskie 19.45 Ceremonia otwarcia IO Ateny 2004 23.05 Wiadomości 23.15 Biznes perspektywy (mag. ekonom.) 23.25 Piątek, trzynastego 3 (film USA) 0.55 Dzień, którego nigdy nie zapomnę (film dok.) 2.15 Tajemniczy Harry (film USA).

TVP 2

7.00 10 minut tylko dla siebie (mag.) 7.10 Lato bez granic (mag.) 8.00 Na dobre i na złe (s.) 8.50 Lato bez granic (mag.) 10.05 Dzień dobry Ateny 11.55 Dimitri Hvorostovsky: Aria i makaron (mag. muz.) 12.20 Dziennik z Pielgrzymki - Jestem drogą (s. dok.) 13.00 Panorama 13.15 Sherlock Holmes i doktor Watson (s.) 13.40 Tylko Kaśka (s.) 14.10 Circo Massimo 2002 (widowsko cyrkowe) 15.05 Euroquiz, czyli subiektywny przewodnik po Beneluxie (reportaż) 15.30 Podróż kulinarne Roberta Makłowicza (mag.) 16.00 Panorama 16.25 Święta wojna (s.) 16.55 Janosik (s.) 18.30 Panorama 19.05 Śpiewające fortepiany (teleturniej) 20.00 Dom 2 (s.) 21.25 Tygodnik Moralnego Niepokoju (pr. rozryw.) 22.00 Panorama 22.20 Sport telegram 22.30 Radio powstańcze Błyskawica 13 sierpnia 1944 22.40 Spagetti Słow (film włoski) 0.15 Jak upolować mężczyznę, czyli seks w wielkim mieście 4 (s.) 0.45 W obronie prawa (s.).

TV KATOWICE

6.50 Echa dnia (pr. public.) 7.45 Aktualności 8.00 Uwaga weekend, czyli kulturalny niezbędny weekendowy 8.45 Gość dnia 9.00 Polskie laury (mag.) 9.35 Szpital Holby City (s.) 10.45 Telekurier (mag.) 11.15 Gość dnia 11.45 Baltic Wind - L. Kułakowski & E. Henderson: Komedia Jazz Festival (koncert) 12.15 To jest temat (mag.) 12.35 Filmówka (s. dok.) 12.55 Przestrzeń bez ścian (s. dok.) 13.50 Agrobiznes (mag.) 14.00 Wierzę, wątpię, szukam 14.45 To jest temat (mag.) 15.00 Gwiazdny Pirat (s.) 15.45 Wśród zieleni 16.00 Trójka tam była... 16.15 Aktualności 16.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 17.00 Z archiwum rozrywkowy: Wokół estrady - Maria Czubaszek 17.50 Wizytówki 18.00 Aktualności 18.20 Wiadomości sportowe 18.30 Kurier kulturalny 18.45 Magazyn kulturalny 19.15 Muzyka u nas 19.45 Rozmowa dnia (pr. public.) 20.00 Telekurier (mag.) 20.45 Studio pogoda 20.55 Echa dnia (pr. public.) 21.25 Książki z górnej półki - prezentacje 21.30 Kurier gospodarczy 21.45 Aktualności 21.55 Wiadomości sportowe 22.00 Ludzie i sprawy (mag.) 22.15 To jest temat (mag.) 22.45 Kurier olimpijski 23.00 Studio pogoda 23.05 Być zwierzęciem (film dok.) 23.55 Zdaniem obrony (s.) 1.30 Polskie laury (mag.).

POLSAT

6.00 Piosenka na życzenie 6.45 TV Market (mag.) 7.00 Yu-gi-oh (s. anim.) 7.30 Benny Hill (pr. rozryw.) 8.00 Boston Public (s.) 8.55 Rodzina zastępcza (s.) 9.25 Słoneczny patrol (s.) 10.20 Idol (pr. rozryw.) 11.50 Rosyjska ruletka (teleturniej) 12.45 Idol extra (pr. rozryw.) 13.30 TV Market (mag.) 13.45 Pokemon (s. anim.) 14.15 Benny Hill (pr. rozryw.) 14.45 Awantura o kasę (teleturniej) 15.45 Informacje 16.10 Exclusive - najciekawsze historie świata 16.30 Graczykowie, czyli Buła i spółka (s.) 17.00 Partnerki (s.) 18.00 Rodzina zastępcza (s.) 18.30 Informacje 19.00 Zostać miss 2 (s.) 20.00 Dyżur (mag.) 20.30 Świat według Kiepskich (s.) 21.00 Z archiwum X (s.) 22.00 Czego się boją faceci, czyli seks w mniejszym mieście (s.) 22.35 Boston Public (s.) 23.30 Biznes Informacje (mag.) 0.00 Sex Around the World (s. erot.) 1.00 Playboy special (film erot.) 2.00 Aquaz music zone.

TVC 1

5.00 Zwierzenia więźnia politycznego (dok.) 5.15 Pierwsza pomoc 5.25 Matěj Kopecký - lalkarz z Hradce Králové (s. dok.) 5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Bajeczne wakacje: Pan Dubinek, Paddy 9.00 Moja maskotka (s. dok.) 9.15 Gdzie się podziała ta stara piosenka 10.00 Wiadomości 10.05 W tak dobranym towarzystwie 10.20 Arytmetyka diabła (film USA)

12.00 Wiadomości 12.30 Klucz 12.40 O Niezabudce (bajka) 13.45 Wierzy w piosenkarz (s.) 15.00 Nasza wieś 15.20 Klub przyjaciół muzyki 16.00 Wiadomości 16.05 Safari (s.) 16.30 Mieszkanie to zabawa (mag.) 16.50 10 minut ekologii 17.00 Kinobox (mag.) 17.20 Ćwiczenie z TVC 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Report (aktualności reg.) 18.30 Nie zastanawiaj się kręć! (pr. rozryw.) 18.57 Losowanie 10 szczęśliwych 19.00 Wieczorynka 19.15 Wiadomości 19.35 Wydarzenia kulturalne 19.40 Prognoza pogody 19.45 Bramki, punkty, sekundy 20.00 Powrót Arabeli (s.) 20.35 Cud wilków (film fr.-wł.) 22.20 Spożycia na świat z nieba 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Prognoza pogody 23.09 Bramki, punkty, sekundy 23.15 Párování (s.) 23.50 Losowanie 10 szczęśliwych 23.55 Druga strona rzeczywistości 2/2 (film br.) 1.20 Wczoraj tematyczny: Podróżnicy 3.55 Nieznajomość prawa nie usprawiedliwia 4.10 Piękne miasta 4.30 Paddock - tydzień hippicy.

TVC 2

5.00 Świat bez żebraków, czyli Galeria oszustów w Czechach (s. dok.) 5.20 Magazyn chrześcijański 5.50 Życia zwierząt 6.10 Ćwiczenie z TVC 6.20 Wiadomości TVS 6.40 Wiadomości regionalne 7.55 Panorama 8.30 Obiektów 9.00 Dzień dobry z TVC 11.25 AZ-kwiz (teleturniej) 11.45 Dział zoologiczny Muzeum Narodowego (s. dok.) 12.00 Euronews 12.50 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 13.05 Czarne owce (mag. publ.) 13.30 Ewolucja (s. dok.) 14.20 Semafor II (s. dok.) 15.15 Cudowna planeta: Keeli i Ivy - nasi krewni, szympansy (s. dok.) 16.10 Wędrująca kamera 16.35 Skarby świata (s. dok.) 16.50 Współżycie narodów i narodowości na Słowacji (s. dok.) 17.20 Przygody nauki i techniki 17.45 Komentarz na podróży: Śródziemnomorska atmosfera 18.40 Babilon (dok.) 19.00 Po czesku 19.10 Wiadomości w jez. migowym 19.15 Olimpiada Ateny 2004 - Studio olimpijskie 20.00 Uczestnie otwarcie XXVIII Olimpiady 23.00 Program studia olimpijskiego 23.10 Kanarek (film czes.) 0.40 Kulbura alternatywna (s. dok.) 1.00 Muzyka drzew na oścież (mag. muz.) 2.55 Wydarzenia, komentarze 3.30 Klucz 4.00 Newshour with Jim Lehrer.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Dzikie zwierzęta III (s. dok.) 9.20 Matlock VII (s.) 10.10 To morderstwo, napisała XI (s.) 11.05 Dempsey i Makepeace III (s.) 11.55 Prawdziwa miłość (s.) 12.45 Odwet (s.) 13.30 Nienawist i nienawist (s.) 14.25 Smallville II (s.) 15.10 Zaginiony świat II (s.) 16.00 Milagros (s.) 16.55 Zaryzykuj! (teleturniej) 17.20 Właśnie teraz 17.30 Kobra 11 II (s.) 18.20 Prognoza pogody 18.25 M.A.S.H. (s.) 18.55 Pali wam to? (teleturniej) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Chcesz zostać milionerem? 20.50 Do-re-mi (pr. muz.) 21.45 Prask! (talk show) 22.20 Ominion wróc (film austr.) 0.00 Minion Prask! 2.35 Bydliko 4.10 Doktor z gór VII (s.) 4.55 Do-re-mi.

PRIMA

8.00 T.J. Hooker (s.) 9.00 Riptide (s.) 10.00 Kruche więzy (s.) 11.05 Wspaniali i bogaci (s.) 11.30 Prima jazda 12.20 Poszukiwacze skarbów III (s.) 13.10 St. Tropez III (s.) 14.05 Pomoc domowa VI (s.) 14.35 Krok za krokiem V (s.) 15.00 Melrose Place VI (s.) 15.55 Szympany Charly (s.) 16.50 Ostry dyżur IV (s.) 17.40 Derrick (s.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 18.55 Prognoza pogody 19.00 Wiadomości 19.15 Tescoma Prima chochla 19.45 Bugs Bunny i przyjaciele (s. anim.) 19.53 Loteria Euromilioni (mag. anim.) 19.55 Za horyzontem (prog. roz.) 22.30 Teleshop (prog. roz.) 22.35 Loteria Euromilioni 23.30 Wyścig z czasem (film USA) 1.00 Szybka wygrana 2.05 Długa noc z Heleną 3.15 Świat według Bundych (s.) 3.55 Teleshopping 5.00 Sauna.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

Dnia 12. 8. 2004 obchodził zany jubileusz 80. urodzin nasza Kochana Mama, Teściowa, Babcia i Prababcia

p. MARIA WYGRYSOWA

z Czeskiego Cieszyńska, emerytowana nauczycielka ze Stonawy. Z okazji urodzin składamy Ci życzenia zdrowia, szczęścia i powodzenia. Wzrostu uśmiechu, dużo radości, spełnienia najskrytszych marzeń, samych przyjemnych w Twym życiu zdarzeń, o tym co marzysz, by się spełniło a to co kochasz, by Twoje było.

Wzrostu najserdeczniejszych życzeń oraz tradycyjnych sto lat Kochanej Jubilatce z okazji urodzin życzą synowie Andrzej, Zbyszek i Czesław z żonami Malgosia, Marysia i Liba.

Do życzeń dołączają wnuczki Beata z Edkiem, Urszula z Tondą, Katka z Rostą oraz wnucy Michał z Mariolą, Borys z Żanetą i Marian.

Prawnuczki Moniczka, Dominiczka i Krystynka oraz prawnucy Marek, Radim, Piotruś, Patrik, Danielek i Szymonek przesyłają prababci całusów sto dwa a jeśli się zmieści to sto trzydzieści. GL-361

Dnia 12. 8. 2004 mija 5. rocznica śmierci naszego Kochanego Męża, Ojca, Dziadka i Pradziadka

śp. JÓZEFA CZERNERA

z Orłowej Lutyni. O chwilę wspomnień i modlitwę prosi żona, syn i córki z rodzinami. RK-128

Dnia 12 sierpnia 2004 wspominamy 15. rocznicę tragicznej śmierci Naszego Kochanego Wnuka

MIRKA KOŻUSZNIKA

z Karwiny Raju. Z szacunkiem i miłością Ciebie Kochany Mireczku wspominają babcia i dziadzio Szwedowie oraz Nadzia i Tania z rodziną. RK-129

Kto w sercach żyje nie umiera...
Dnia 13. 8. 2004 mija 35. rocznica śmierci

śp. EMILA MOTYKI

z Łąk. Wszystkim, którzy Go zachowali w pamięci, za chwilę wspomnień dziękuję żona, syn i córka z rodzinami. GL-354

W głębokim żalu pograżeni podajemy wszystkim krewnym, przyjaciołom i znajomym smutną wiadomość, że dnia 10. 8. 2004 zmarła nagle w wieku niedożytych 77 lat nasza Najdroższa Matka, Teściowa, Babcia, Prababcia, Siostra, Szwagierka i Ciocia

śp. MARIA DURCZOKOWA

z domu Fajowa, zamieszkała w Karwinie Raju. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się dnia 13. 8. 2004 o godz. 15.00 z kościoła rzymskokatolickiego w Karwinie Frystacie. Zasmucona rodzina. Autobus z kościoła zapewniony. GL-368

W głębokim smutku pograżeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 6. 8. 2004 zmarła w wieku 83 lat nasza Najdroższa Matka, Teściowa, Babcia, Prababcia i Ciocia

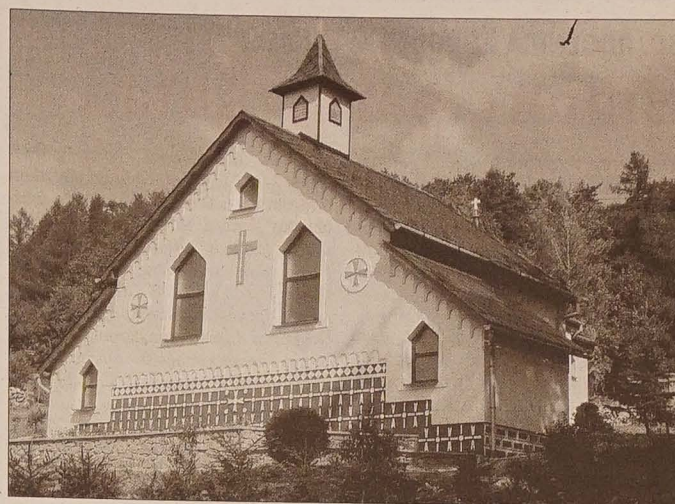
śp. WANDA KRZAKOWA

zamieszkała w Hawierzowie Błędowicach. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w piątek 13. 8. 2004 o godzinie 11.00 z kościoła katolickiego w Suchej Górnej. W smutku pograżona rodzina. RK-131

W głębokim smutku pograżeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że wczoraj w wieku 70 lat po długiej ciężkiej chorobie zmarł nasz Ukochany

śp. SYLWESTER MATUSZEK

Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w sobotę 14. 8. 2004 o godzinie 10.00 z kościoła rzymskokatolickiego w Stonawie. W smutku pograżona rodzina. GL-369

W sobotę 7 sierpnia odbyło się poświęcenie prywatnej kaplicy Kasperów w Końskiej Osówkach z udziałem ks. biskupa Franciszka Łobkowicza, wernych z okolicy oraz z Opawskiego, gdzie obecnie pełni posługę ks. Józef Kasper. On to właśnie wraz z braćmi Stanisławem i Rudolfem w ciągu pięciu lat zbudowali prywatną kaplicę p.w. Panny Marii Matki Jedności Chrześcijan. Fot. KAZIMIERZ JAWORSKI

W niedzielę Złot 2004

Dokończenie ze str. 1

Na Złocie wystąpi z kolegą, multiinstrumentalistą **Jaroslavem Svít-kiem**, znanym pod artystycznym pseudonimem **Swetja** (Svítá). Muzyk, który grywał m.in. z amerykańskim bluesmanem King Geor-gem i gwiazdą sceny freejazzowej George Haslamem, będzie piosenkarce akompaniował m.in. na fujarach, instrumentach smyczkowych i... pile.

A teraz o konkursie. Prawidłowe

rozwiązanie 2. pytania (chodziło o **Zbigniewa Hóldysa**) nadesłał tylko jeden potencjalny „złotowicz”, **Janusz Konieczny, Wędrynia 430**, i to on w nagrodę otrzyma 2 darmowe bilety na Złot.

Informujemy, że zamówione w przedsprzedaży bilety na imprezę będą do odbioru w sobotę 14 sierpnia w godz. 8.00-12.00 tam, gdzie zostały zamówione, czyli w Kancelarii Kongresu Polaków w Cz. Cieszyńsku lub w siedzibie Klubu Kultury w Trzyńcu.

»Górole« wyjadą w Tatry

MOSTY k. JABŁONKOWA (kor) – Zespół „Górole” spędzi weekend w Tatrach Wysokich, w słowackiej wsi Ždiar, gdzie odbywają się 10. Góralskie Uroczystości Folklorystyczne (Goralské folklorné slavnosti). Organizuje je zespół o podobnej do mosteckiej nazwie – „Goral”. „Górole” – jak poinformował nas ich kierownik **Alojzy Martynek** – zaprzyjaźnili się z jego członkami

przed 4 laty w Zakopanem, na Festiwalu Ziem Górskich, gdzie nawet zakwaterowani byli razem w jednym hotelu. Na Słowacji mosteczanie zaprezentują program „Tłoczyni kapusty”.

Innym reprezentantem Zaolzia na ždiarskim festiwalu będzie mosteczka kapela „Polynica”, grająca pod kierownictwem **Andrzeja Niedoby**.

»Nowina« 20-letnia

JABŁONKÓW (kor) – Kto by pomyślał, że do niedawna dziecięca, a dziś młodzieżowa kapela górska „Nowina” gra już tak długo? „Najstarsze dziecko” nauczycielki jabłonkowskiej Podstawowej Szkoły Artystycznej, **Krystyny Mruzek** (młodszy s. „Lipka” i „Torka”), dobrze znane z wszelkiego rodzaju nie tylko folklorystycznych imprez, obchodzi w tym roku 20-lecie. – *Uż to beje 20 років, co Pani Mruzkowa przisła na to, jak z nami wydzierżać, a nie dołomać o nas smyczki* – piszą w zaproszeniu, które dotarło także do „GL”, obecni „nowiniarze” do swoich kolegów, których przewinęły się przez kapelę dziesiątki. „Nowina” zaprasza na spotkanie „organizacyjno-integracyjne”, którego celem jest przygotowanie jesiennego jubileuszu kapeli.

Spotkanie odbędzie się w niedzielę 29 sierpnia o godz. 15.00 „na Mazurowicach” (jeden z budynków jabłonkowskiego MK PZKO, przy rzece Łomnej).

▲ zapraszamy 17. 8. na wtorkową wycieczkę na Radhošť. Odjazd pociągami z dworca w Cz. Cieszyńsku o godz. 6.39 do Frenštátu p. Radhošťem. Info.: 732 175 618.

Co za Olzą

CIESZYŃ, WIEŻA PIASTOWSKA na Wzgórzu Zamkowym: otwarta codziennie w godz. 9.30-17.00.

▲ **GALERIA DOMU NARODOWEGO, Rynek 12**: do 13. 8. wystawa Witolda Jacykowej „Czarownice”. Otwarte po-pt: 13-18.

▲ **KSIĘGARNIA PIASTOWSKA, ul. Głęboka**: do 31. 8. wystawa fotograficzna Macieja Króla: „Wielki format małych myśli”. Otwarte wt-nie: 9-18. **BIELSKO-BIAŁA, GALERIA BIELSKA BWA, ul. 3 Maja**: do 29. 8. wysta-

Wystawy

„CHAGALL” Galeria Zamkowa, Karwina Frystat: do 5. 9. wystawa obrazów i grafiki Vladimíra Komárka. Otwarte wt-nie: 9-18.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ – sala wystaw Muzeum w Cz. Cieszyńsku, Hlavní tř. 3: do 31. 12. wystawa „Nauczyciele, patrioci, historycy...”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUSAION, Hawierzów, Dělnická 14**: do 31. 10. wystawa „Guziki i perełki”. Otwarte wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Piotruś Pan (12, 13, godz. 15.30, 17.45), Wzgórze nadziei (12, godz. 20.00), Rzeka tajemnic (13, godz. 20.00), Reflex: Witajcie w dżungli (12, 13, godz. 17.00, 20.00), Kino letnie: Post coitum (12, 13, godz. 21.00), **TRZYŃCIEK – Kosmos**: Shrek 2 (12, 13, godz. 17.30), 50 pierwszych randek (12, 13, godz. 20.00).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1 (cz, godz. 18.00), TVC 2 (pt, godz. 7.30).

POLSKIE AUDYCJE: UKF Ostrawa 107,3 m i Trzyńciek 105,3 m, po-pt: 19.00-19.15, nie: 18.30-19.00.

Co w terenie

ORŁOWA MIASTO i ŁAZY – nadzwyczajne zebranie zarządu 12. 8. o godz. 17.00 w świetlicy MK PZKO w Orłowej Zimnym Dole.

DĄBROWA – MK PZKO zaprasza na tradycyjny festyn ogrodowy 14. 8. o godz. 15.00 przy Domu Narodowym. W razie niepogody w DN. Przygrywa „UFO”.

PTTS „BŚ” – zaprasza 14. 8. na 18. rocznik pochodzący turystycznego „Uhorčíkovým chodníkom” do Tur-

zowki (SL). Opłata startowa 40 Sk. Odjazd pociągami z Cz. Cieszyńska o godz. 6.23 do Turzowki.

▲ zaprasza 15. 8. na Rajd Rowero- wy. Start o godz. 9.15 z dworca kolejowego w Nawsiu. Trasa w terenie górzystym, Jaworzynka, Hrczawa, Girowa do Jablonkowa (ok. 45 km). Zabrać 5 zł na zwiedzenie muzeum, dowód osobisty. Info.: Jan Klus tel. 776 619 157, Stanisław Tonowski tel. 732 413 381.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie: w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyń; w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelníční 18, Czeski Cieszyń; w godz. otwarcia w księgarni Klub Polskiej Prasy i Książki, ul. Čapka 7, Czeski Cieszyń; w godz. otwarcia w Odd. Literatury Pol. Biblioteki w Karwinie Frystacie (przy rynku); e-mail: ogłoszenia@glosludu.cz.

Domy rodzinne

1. Dom czynszowy w Cz. Cieszyńsku, ul. Dukelská, 3 piętro. Cena do uzgodnienia.
2. Chata z garażem w Mostach koło Cz. Cieszyńska, ogrodzona działka 25 a, gaz, woda, el. Cena do negocjacji - 550 tys. Kč.
3. Dom rodzinny w Dobracicach, odpowiedni do mieszkania i odpoczynku. Ładna okolica, woda, el., gaz. Dobry dojazd, przystanek autobus. na miejscu. Cena do negocjacji - 1,1 mln Kč.
4. Dom dwunagrodowy w Mostach koło Cz. Cieszyńska, podpiwniczony, poddasze, sieci inżynierskie, instalacja r. 1993, utrzymywany ogrodzony ogród, garaż. Spokojne miejsce z dobrym dojazdem. Cena do uzgodnienia.
5. Dom rodzinny w Piosku k. Jablonkowa, 4+1, podpiwniczony, poddasze. Cena do uzgodnienia.
6. Dom nadstandardowy z dużą działką w Mostach koło Cz. Cieszyńska. Cena do uzgodnienia, osobisty kontakt.
7. Dom rodzinny z parcelą w Śmilowicach, nowa budowa, 3+1. Cena do uzgodnienia - 1 455 tys. Kč.
8. Dom w zabudowie szeregowej z parcelą w Cz. Cieszyńsku, 3+1. Cena 820 tys. Kč.

Garaż - sprzedaż

Garaż w Trzyńcu (Borek). Cena 95 tys. Kč.
Garaż w Cz. Cieszyńsku (U Mlékárny). Cena 130 tys. Kč.

Oferujemy biura do wynajęcia w Cz. Cieszyńsku, ul. Střelníční. Dwa pomieszczenia na parterze z urządzeniami sanitarnymi, kuchnia, cca 62,5m², tel., internet, klimatyzacja, parking. Cena do negocjacji.

Oferujemy biura do wynajęcia w centrum Cz. Cieszyńska. Biuro info. w BN. Cena do uzgodnienia.

Oferujemy parcelę w różnych miejscach, różnej wielkości, do różnych celów (Stanislavice, Żuków Górny, Trzyńcovec, Kocobędz, Ropica, Wędrynia 3x1800 m², gaz, woda, el. na miejscu).

Mieszkania

Wynajęcie mieszkania (OKD) 2+1 w Hawierzowie (Střelníční 11. Etap) z przerwami na mniejsze mieszkania w Cz. Cieszyńsku.

Oferujemy mieszkanie spółdzielcze 3+1, 2 balkony, przy rekonstrukcji, w Cz. Cieszyńsku przy ul. Slezkiej. Cena do negocjacji - 590 tys. Kč.

Oferujemy mieszkanie do wynajęcia 3+1 w centrum Cz. Cieszyńska. Cena 3500/- miesięcznie+opłaty.

Przekazujemy dla klienta z gotówką mieszkanie spółdzielcze 1/2+1 w Cz. Cieszyńsku (Ś Bibicy). Czekamy na oferty.

Oferuje:

Jan Czernek
Střelníční 21
737 01 Český Tešín
tel.: 558 711 842
tel. kom.: 606 757 577
e-mail: czernek@iol.cz

GL-028

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

60. ROCZNICA ZBRODNI W ŁAKACH

Śmierć partyzanta

Niemal we wszystkich wsiach i miasteczkach Zaozia bolesne piętno pozostawiła po sobie hitlerowska okupacja. Krwawą daninę zapłaciły i moje ukochane Łaki. Aby bez echa nie przeszły do historii nieukarane dotąd zbrodnie z sierpnia i września 1944 roku, istnieje cięła potrzeba przypominania potomnym tych bolesnych wydarzeń sprzed 60 lat!

Zapadła późna letnia noc z 18 na 19 sierpnia 1944 roku. Pod jej osłoną wolno sunął na rowerze środkiem Łak w kierunku Stonawy łącznik AK, członek partyzanckiej grupy Kamieńskiego - Jan Gowlas, alias Franz Motłrzyk. Jechał do swoich. Miał przekazać ważne wiadomości swym „leśnym ludziom”. Nie po raz pierwszy spełniał takie zadanie.

Kim był Janek Gowlas, popularnie nazywany przez swoich Hanyskiem? Prostym człowiekiem, lecz wielkim patriotą, aktywnym członkiem AK. Urodził się w styczniu 1918 roku w Turze, w powiecie rybnickim. Opuścił rodzinne strony ze względu na swe antyhitlerowskie przekonania i działalność. Został górnikiem na kopalni „Barbara” w Karwinie. Tylko niewielu bardzo zaufanych kolegów знаło jego prawdziwe imię i postanowienie.

W nieszczęsną noc jechał z Hażlach do Suche, gdzie stacjonowało jego dowództwo. Słupy los sprawiły, że naprzeciwko byłej czeskiej szkoły w Łakach nadział się na niemieckiego nocny patrol. Porzuciwszy rower, skokiem przez płot chciał zniknąć w zakamarkach ogrodu pana Motyki.

Niestety nie zdążył. Niemcy byli sprawniejsi i szybsi. Celnym strzałem udaremnił ucieczkę niezanego mężczyzny. Zginął tajemniczy człowiek, przez samych hitlerowców „złodziejem jabłek” nazwany. Ułatwili sobie w ten sposób zadanie - nie musieli wypełniać mnożstwa urzędowych druków. Grabarza Smauza zmuszono do zagrzebania niezanego w miejscu przeznaczonym dla morderców i zbrojców. W księdze cmentarnej zaś po niemiecku zapisano pod nr. 126: „Mordercy Franciszek zmarł w Łakach dnia 18. 8. 1944 roku”.

W maju 1945 roku nadchodzi upragniona wolność. Jednak za kilka lat do władzy dochodzą prowdyrcy nowego ładu, którzy długo nie pozwalali na godny pochówek „złodzieja jabłek”. Potrzeba było wiele zabiegów „łowcy morderców”, więźnia obozów koncentracyjnych, pana Józefa Burka i jego współtowarzyszy, Emila Remesza i Rudolfa Szokały, by dzięki datkom Polaków z Łak zbudować skromny, lecz także wymowny pomnik z polskim orłem w koronie, który dziś, na wieczną pamięć głośno ostrzega: „Ludzie, czuwajcie!”

Po wielu latach, głównie dzięki panu Burkowi, na pomniku mógł zaistnieć napis: „Jan Gowlas - żołnierz AK”. W ten sposób całkowicie został oczyszczony i zrehabilitowany bohaterki żołnierz AK! Bolesnym faktem pozostaje, iż do dziś morderstwo to pozostało nieukarane. Czy kiedykolwiek w ogóle sprawiedliwości dziejowej stanie się zadość. JÓZEF KULA

Z »Beskidem« na szlaku

Wtorek, 3 sierpnia 2004, godz. 8.20. Grupa uczestników regularnych wycieczek wtorkowych wsiada do autobusu w Cieszyń. Tym razem ich celem jest Lasek Miejski w Jabłonkowie, który chcą osiągnąć, idąc z Wisły przez Stożek.

Na mecie mamy spotkać się z naszym rodzinnym gawędziarzem, panem Tadeuszem Filipczykiem, dzierżącym tytuł „Ślązak Roku”. Parę minut po godz. 9.00 dzielimy się na dwie grupy i ruszamy na trasę. Pierwsza idzie z Wisły-Głęboce przez Kiczory, Stożek, Boginiec na Piosieczną. Druga skieruje się wprost na Stożek, a następnie przez Graniczek do Jabłonkowa.

Wchodzimy w las. Spokój, cisza i ostre promienie słońca przedzierające się przez gęstą wysokich świerków stwarzają niepowtarzalną atmosferę, której smak pamięta się całe życie. Nawet gdyby zasmakować jej tylko raz. Gdzieś tam, otwierając się przed nami szeroko przestrzeń, pozwala dostrzec wtulone wśród gór wioski. Przystajemy, by nasycić się tym pięknem, tą wspaniałością naszej Śląskiej Ziemi, by poczuć się jej własnością.

Idziemy dalej. Pachnie grzybami. Czasami zdarza się znaleźć podgrzybka. To znów ktoś schyla się, by zerwać kilka borówek i poczuć na podniebieniu znany z dzieciństwa smak.

Około południa stajemy przed

schroniskiem na Stożku. Tu czeka na nas druga grupa. Pokrzepieni, zaczynamy schodzić w dół. Spieszmy się. Nie chcemy się spóźnić na spotkanie z miłym gościem. Punktualnie o godz. 15.00 wchodzimy do Lasku Miejskiego, a w kilka minut później zjawia się nasz gość, „Ślązak Roku” - znany z humoru i ciętego dowcipu Tadeusz Filipczyk.

W sposób niezwykle bezpośredni i ciepły rozpoczyna gawędę. Fakty przeplatane humorem, wspominając znane osobistości: Jurę spod Grónia, Macieja, Hadama z drugiego jizby. Wspomnienia otwierają serca, przywołując pamięć o tych, którzy odeszli, rozrzewniają. Ktoś zaintonował pieśń „Szumi Jawor”. Podchwytujemy melodię, która wznosi się coraz wyżej, ginąc w koronach świerków, odbija się od gróńców i wraca z większą siłą, wtórując... (szumi osika, nigdy nie zaginie gorolsko muzyka, gorolska muzyka i gorolski grani, nigdy nie zaginie w Beskidach śpijwani).

Điękujemy Ci, panie Tadeuszu, za to, że jesteś. Za to, że wrośłeś w naszą Śląską Ziemię, tak jak Twoi Zocni Poprzednicy. Điękujemy ci za tę gawędę, tchnącą świeżością, optymizmem i umiłowaniem tej ziemi. Điękujemy również organizatorowi i kierownikowi wycieczki, panu Włodysławowi Majewskiemu.

Członkowie PTTS „BŚ” (K.R.)

le heca!

Nauczyciel pyta Jasia:
- Jasiu, czy tata nadal odrabia za ciebie lekcje?
- Nie, ta ostatnia dwójka go zalała...

Jaś wraca do domu cały zmoczony.
- Co się stało - pyta mama.
- Bawiliśmy się w psy.
- No i co?
- Ja byłem latarnią

Kolega z klasy powiedział Jasiowi, że wymyślił dobry sposób na szantażowanie dorosłych.

- Mówisz tylko „Znam całą pawdę” i każdy dorosły głupieje, bo na pewno ma jakąś tajemnicę, której nie chciałby ujawnić...

Podekscytowany Jasio postanowił

wypróbować świeżo zdobytą wiedzę w domu. Przyszedł do mamy, powiedział: „Znam całą pawdę” i... dostał 50 złotych, z przykazaniem, żeby nie mówił ojcu.

Zachwycony pobięży szybko do ojca, powiedział „Znam całą pawdę” i dostał 100 złotych - z zastrzeżeniem, żeby nie powiedział matce.

Rozzochocony Jaś postanowił więc wypróbować nową metodę również na kimś spoza rodziny.

Nadarzyła się okazja, kiedy listonosz przyniósł pocztę.

- Znam całą pawdę! - powiedział z szelmowskim uśmiechem Jasio.

Listonosz poplątał, poczerwieniał, rzucił listy na ziemię, rozłożył ramiona i wzruszonym głosem wyszeptał: - W takim razie uściszkaj tatusia...

Wydarzenia portowe

JUTRO CEREMONIA OTWARCIA XXVIII LETNICH IGRZYSK OLIMPIJSKICH

Ateny witają sportowców

201 reprezentantów Polski i 141 z Republiki Czeskiej wystartuje w rozpoczynających się jutro w Atenach XXVIII letnich igrzyskach olimpijskich. To najliczniejsza ekipa, jaka kiedykolwiek brała udział w olimpiadzie. Do największych nadziei w polskiej kadrze bez wątpienia należy chodźarz Robert Korzeniowski i pływaczka Otylia Jędrzejczak. Gwiazdami w czeskiej ekipie są Roman Šebrle (dziesięciobój), Jan Železný (oszczep) i Petr Korbel (tenis stołowy). Swoich reprezentantów wystawią oba kraje również w grach zespołowych. Dosłownie w ostatniej chwili do Aten kwalifikowali się polscy siatkarze. Biorąc pod uwagę wyrównany poziom światowej siatkówki, przy odrobinie szczęścia biało-czerwoni mogą dojść w turnieju bardzo daleko. To samo dotyczy też czeskich koszykarek.

Jedźcie, walczycie i wroćcie z sukcesami - takimi słowami pożegnał prezydent Polski Aleksander Kwaśniewski reprezentację olimpijską. Blisko dwustu zawodników, trenerów i działaczy złożyło olimpijskie ślubowanie i odebrało symboliczne piąte kółko olimpijskie, Polską flagę narodową poniesie podczas defilady sportowców w czasie jutrzejszej ceremonii otwarcia igrzysk pływak Bartosz Kizierowski. Mieszkający w USA i trenujący pod okiem amerykańskiego szkoleniowca Mike'a Bottoma, Bartosz Kizierowski, wystartuje na 50 m stylem dowolnym. Zanim zaplonie znicz olimpijski, już dziś w rundzie kwalifikacyjnej wystąpią strzelcy i łucznicy. Dwa razy na dystansie 70 m strzelać będą Iwona Marcinkiewicz, Małgorzata Sobieraj, Justyna Mospinek oraz Jacek Proć. Niewykluczone, że pierwszego polskiego medalu doczekamy się w sobotnim przedpołudniu. W swej koronnej dyscyplinie - karabinku pneumatycznym - wystartuje Renata Mauer-Różańska. Faworytką zawodów strzeleckich jest też reprezentantka RC Kateřina Kůrková.

Do pierwszego meczu w turnieju pilnie przygotowują się w Atenach polscy siatkarze. W niedzielę o godz. 8.00 czasu środkowoeuropejskiego

Ze startem pływaczki Otylii Jędrzejczak wiąże Polacy największe nadzieje. Fot. (i)

podopieczni trenera Stanisława Gościńskiego zmierzą się z mistrzami olimpijskimi, Serbią i Czarnogórą. Pozostałymi rywalami biało-czerwonych w grupie są Francja, Grecja, Argentyna i Tunezja.

W Grecji od wczoraj jest już zasadnicza grupa polskich i czeskich sportowców. Nikt nie narzekał na spartańskie warunki panujące w wiosce olimpijskiej. Tradycyjnie

w dobrym humorze był tenisista stołowy Lucjan Błaszczyk. - Podróż była dosyć męcząca, dlatego jestem wdzięczny za każdy czyl. Cieszę się, że to wielkie gromadisko ludzi - powiedział PAP Błaszczyk. W sobotę w igrzyskach wystartuje pierwszy reprezentant naszego terenu. Do rywalizacji w singlu kobiet oraz debłu (w parze z Aleną Vachovcovą) przystąpi tenisistka stołowa Startu Sopot Górną Renata Štrbiková. - Nie zależy mi na gronie faworytek, będę się starała, jeśli uda mi się awansować do następnej fazy turnieju - powiedziała Štrbiková na konferencji prasowej czeskim dziennikarzom akredytowanym w Atenach. Losowanie 1 rundy odbędzie się dziś w godzinach przedpołudniowych. Swego rywala w singlu pozna też Petr Korbel. Najlepszy czeski pingpongista nie musi jednak zaliczać pierwszej i drugiej rundy. - Dobrze, że przynajmniej mogę potnować w debłu, gdzie gram w parze z Richardem Vyborným - powiedział „GL” Petr Korbel.

Dopiero w niedzielę do Grecji odjeżdżają natomiast hawierzowski szermierze Tomáš Matykievich, który jako jedyny z Czechów pojawi się w turnieju podnoszenia ciężarów. Rywalizację w jego kategorii - do 105 kg - zaplanowana jest na 24 sierpnia. Matykievich racjonalnie podchodzi do swego występu w Atenach. - Chciałbym uplasować się w pierwszej dziesiątce zawodów, ale zdaję sobie sprawę z tego, że nie będzie łatwo. Marzę o pokonaniu granicy 400 kg w ów boju. Do tej pory udawało mi się to tylko w treningu - stwierdził dla „GL” T. Matykievich, który do soboty sifuje formę na zgrupowaniu w Nysieburku, stamtąd w niedzielę przetransz się bezpośrednio do Aten. (f)

Co słychać?

■ **PIŁKA RĘCZNA: KARWINA TOWARZYSKO Z PIEKARAMI ŚLĄSKIMI.** Szczypiorniści Banika Karwina we wtorek i środę podejmowali na własnych śmietach siódmy zespół I ligi polskiej - Olimpię Piekary Śląskie. We wtorek podopieczni trenera Jiřego Ketrta zwyciężyli 24:22 (najw. goł: Horák 8, Zdráhala 4, Urban 3), zaś wczoraj ulegli Polakom 31:32 (Korňan 8/5, Zdráhala 5, Laclavik, Kust, Szymanski 4).

■ **HOKEJ NA LODZIE, sparing:** Stalownicy Trzciniec - HK Źylina 3:3 (0:0, 2:2, 1:1); bramki: 26. Hunkes, 38. Malinski, 56. Podhradský - 22. Trohiga, 30. Babic, 49. Kontšek. Unia Oświęcim - HC Hawierzów 4:2 (0:1, 3:1, 1:0); bramki dla gości: Bouz i Źurek.

■ **PIŁKARSKI SPARING:** Lokomotywa Piotrowice - IRP Cz. Cieszyn 3:4 (0:2). Bramki we wtorkowym sprawdzianie generalnym przed startem sezonu strzelali: R. Polásek, Sojka, Novak - Večer 2, L. Myšínský, Hrazdilek. (jb, Ok)

Skromne cele Trzyńca

Od wyjazdowego meczu z Beneszowem Dolnym rozpoczną w najbliższą sobotę nowy sezon piłkarze trzecioligowego Futbolu Trzciniec. W trakcie letniej przerwy doszło w klubie spod Jaworowego do kilku poważnych zmian. W pierwszym dniu lipca został zwolniony asystent trenera René Pastorek. Pomocnikiem trenera Zdeňka Dembinnego został inny były piłkarz Trzyńca Ján Berešík, który ostatnio trenował trzecioligowy Kysucki Lieskovec.

Kondycja finansowa klubu ponownie uległa pogorszeniu, co przełożyło się na odejście kilku piłkarzy. W składzie nie ma Kubika (Beneszów Dolny), Kurzei (zakończył karierę), Sochor (Olbrachcice), Płoszka (Dzieńmorowice), Müllera (szuka kontraktu) i kontuzjowanego bramkarza Gardoška. Nowym nabytkiem jest rosły defensor Tabaček z Witkowic, z gościnnych występów w Bystrzycy powrócił Hudzieczek i Komár. Kadre

uzupełnili juniorzy Cymorek, Hronek i Szemek. W meczach sparingowych trzyńczanie nie pokazali wielkiego futbolu, trenerów nadal mętnia kontuzje kilku zawodników. Drugą będzie rozgrywała mecze na Stadionie Miejskim w sobotę o godz. 10.15.

- Straciliśmy kilku doświadczonych graczy, zespół jest odmłodzony. Mamy nadzieję, że młodzi futbolisi stworzą na wysokości zadania i wraz z doświadczonymi zawodnikami utworzą zgrany kolektyw. Naszym celem jest zajęcie lokaty w środkowych rejonach tabeli - powiedział trener J. Berešík.

Kadra: bramkarze - Bruk, Cymorek; obrońcy: Kocur, Komár, Pastorek, Pindor, Škarka, Tabaček, Topolčan; pomocnicy - Ciešlar Z, Hudzieczek, Hupka, Lachowicz, Malif, Walter; napastnicy - Ciešlar J., Hronek, Jakus, Kluz, Szemek. (mal)

KADRY NASZYCH DRUŻYN PIŁKARSKICH W DWYJIZYJNEJ GRUPIE E

W weekend rusza nowy sezon w niższych klasach piłkarskich. Poniżej zamieszczamy kadry zaoziańskich zespołów w dwyżyznej grupie E. W sobotnim numerze „GL” przyjrzymy się bliżej drużynom w Mistrzostwach Okręgu.

IRP CZESKI CIESZYŃ

- Bramkarze - Marek Mrózek, Petr Musálek.
- Obrońcy - Michal Bauman, Marek Kuna, David Grygar, Petr Hrazdilek, Robert Večer, Petr Blažek.
- Pomocnicy - Tomáš Zima, Jakub Myšínský, Rostislav Franek, Tomáš Kubáň, Roman Vojvodík, Rostislav Groš, Petr Martinek, Lukáš Pindur.
- Napastnicy - Karel Maceček, Lukáš Myšínský, Anton Fizek, Robert Martineček.
- Trenerzy - Dalibor Damek i Petr Bajtek.

KS DZIEŃMOROWICE

- Bramkarze - Jan Jaček, Jakub Jurko, Karel Serafin.
- Obrońcy - Filip Kadlčík, Filip Škoda, Rostislav Klimek, David Pflégr.
- Pomocnicy - Ondřej Matušík, Jiří Ligocký, Zdeněk Kadlčík, Michal Punčochář, Tibor Piňo.
- Napastnicy - Martin Špička, Marek Úlehla, Petr Ploszek.
- Trenerzy - Jaroslav Netolička i Karel Serafin.

MFK KARWINA

- Bramkarze - Martin Bartoš, Lukáš Glogar.

- Obrońcy - René Bielan, Marek Bielan, Ondřej Sedláček, Patrik Tomek.
- Pomocnicy - Jan Lukan, Petr Mašlej, Pavel Bernášek, Martin Kubiš, Lukáš Pristáš, Igor Madari.
- Napastnicy - Pavel Šuster, Josef Zoller, Michal Bojarski.
- Trenerzy - Petr Mašlej i Miroslav Štěpánek.

BANIK OLBRACHCICE

- Bramkarze - Aleš Hekera, Břetislav Gradek.
- Obrońcy - Karel Sochora, Vladislav Neumann, Filip Smékal, Ilja Žitka, David Jilek, Karel Matysik.
- Pomocnicy - David Holzer, Jaroslav Vlček, David Dostalo, Jan Vančo, Marcel Figura, Georgios Stambolidis.
- Napastnicy - Jaroslav Goj, Petr Příborský, Jan Španěl.
- Trenerzy - Roman Divina i Jiří Klímša.

SLAVIA ORŁOWA

- Bramkarze - Radek Szarowski, Roman Holva.
- Obrońcy - Tomáš Bajzáth, Martin Bystron, Jiří Šesták, Jaroslav Laub, Aleš Věčerek, Lukáš Honěk.
- Pomocnicy - Radim Majer, Petr Nesrsta, Lukáš Polásek, Robert Schimke, Lukáš Špíser, Martin Velký.
- Napastnicy - Jarmil Kopel, Antonín Krejcar, Miloš Štěrba.
- Trenerzy - Dušan Kohút i Josef Jadrný.